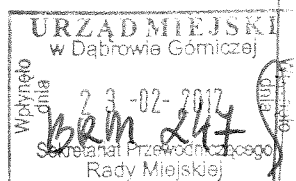

**PREZYDENT MIASTA
DĄBROWA GÓRNICZA**

Dąbrowa Górnicza, 22.02.2017 r.

WNK.0003.1.2017

[Signature]
Panowie Radni
Grzegorz Jaszczura
Zbigniew Piątek
Jerzy Reszke
Mateusz Stępień
Piotr Ślusarczyk
Klub Radnych PiS w Dąbrowie Górniczej

Dotyczy: interpelacji z dnia 08.02.2017 r. znak BRM.0003.1588.2017

W odpowiedzi na wniosek Panów Radnych zatytułowany „reinterpelacja” przekazuję Wystąpienie pokontrolne Najwyższej Izby Kontroli LKA.410.033.02.2015 P/15/014 z 17 grudnia 2015r.

Jeśli chodzi o zarządzenia dotyczące nadzoru nad spółkami, to informuję, że kompleksowo dla wszystkich spółek z udziałem Miasta Dąbrowa Górnicza reguluje to jedno zarządzenie, nie wydawałem odrębnych zarządzeń dla poszczególnych spółek. Aktualnie kwestie nadzoru na spółkami reguluje Zarządzenie Nr 1390.2016 Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza z dnia 18.11.2016r. w sprawie określenia zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami prawa handlowego z udziałem mienia komunalnego Gminy – Miasta Dąbrowa Górnicza, które dostępne jest w Biuletynie Informacji Publicznej.

Co się tyczy „pism nadzoru prawnego realizowanego przez wojewodę”, to w swojej odpowiedzi na interpelację Panów Radnych wyraźnie wskazałem, że Wojewoda Śląski nie stosował środków nadzorczych wobec aktów organów Miasta dotyczących spółek komunalnych, więc nie wydawał aktów administracyjnych w tym zakresie a tym samym nie obalił domniemania zgodności z prawem aktów organów Miasta. Ustawa o samorządzie gminnym nie przewiduje natomiast, by organy nadzorcze wypowiadały się w sposób pozytywny o poddanych badaniu pod kątem legalności uchwał i zarządzeń organów gminy, w związku z czym nie istnieją „pisma nadzoru prawnego”, których doręczenia domagają się Panowie Radni.

Odpowiadając na ostatnie pytanie Panów Radnych, stwierdzam, że rada nadzorcza Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM.PL S.A. w Dąbrowie Górniczej przedstawia sprawozdania z badania wprowadzenia do sprawozdania finansowego, bilansu, rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w kapitale własnym, informacji dodatkowej i sprawozdania zarządu z działalności Spółki. Kopie przedmiotowych sprawozdań za lata 2012 – 2015 przedkładałem w załączeniu.

Do wiadomości:

1. Biuro Rady Miejskiej
w Dąbrowie Górniczej
2. Wydział Administracyjny
Referat Organizacyjny

PREZYDENT MIASTA
[Signature]
Zbigniew Podraza

**DĄBROWA
GÓRNICZA**
dla aktywnych

41-300 Dąbrowa Górnicza, ul. Graniczna 21
e-mail: prezydent@dabrowa-gornicza.pl
www.dabrowa-gornicza.pl

Centrala tel. +48 32 295 67 00
Sekretariat tel. +48 32 295 67 14
faks +48 32 295 96 77

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.033.02.2015
P/15/014

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/014 - Wpływ operacji finansowych stosowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na ich sytuację finansową.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach.
Kontrolerzy	1. Izabela Pilarek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97102 z dnia 9 października 2015 r. 2. Ryszard Pucek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97101 z dnia 9 października 2015 r. 3. Jerzy Horodecki, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98092 z dnia 25 listopada 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1÷4, 834÷835)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej, ul. Graniczna 21 (41-300).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zbigniew Marian Podraza, Prezydent Miasta. (dowód: akta kontroli str. 5 ÷ 8)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W kontrolowanym okresie² Miasto Dąbrowa Górnicza³ korzystało z dwóch kredytów inwestycyjnych uzyskanych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego w Luksemburgu⁴ i czterech pożyczek uzyskanych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach⁵ na łączną kwotę zobowiązania 342.663,0 tys. zł. Pozyskane środki wykorzystano zgodnie z ich przeznaczeniem⁶. Miasto spłacało też kredyt na kwotę 29.000,0 tys. zł zaciągnięty w Nordea Bank Polska S.A.⁷ na spłatę zobowiązania wynikającego z udzielonego poręczenia dla spółki komunalnej prawa handlowego Nemo-Swiat Wodny Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o.⁸

Wyboru kredytodawców i pożyczkodawcy dokonano z zachowaniem zasady konkurencyjności, wybierając oferty na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁹ (przetarg nieograniczony

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Okres objęty kontrolą NIK obejmował lata 2013-2015 (I półrocze)

³ Zwane dalej „js” lub „Miasto”.

⁴ Zwany dalej „EBI”.

⁵ Zwany dalej „WFOŚiGW”.

⁶ Zgodnie z okresowymi raportami rocznymi z wykonania budżetu oraz oświadczeniami Skarbnika Miasta wymaganymi umowami EBI.

⁷ Zwany dalej Nordea Bank”.

⁸ Zwana dalej „spółką Nemo”.

⁹ Dz.U. z 2013 poz. 907 ze zm.

w przypadku Nordea Bank) bądź na podstawie analizy rynku (oferty o najniższych kosztach oraz najkorzystniejszych warunkach spłaty w przypadku kredytów z EBI i pożyczek z WFOSiGW).

Spłaty zobowiązań wynikających z powyższych operacji finansowych nie spowodowały utraty przez Miasto bieżącej płynności finansowej oraz zdolności do regulowania zobowiązań. Nie przekroczono dopuszczalnych wskaźników zadłużenia, określonych w art. 169, 170, 242 i 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁰.

Wszystkie operacje finansowe, o których mowa wcześniej, były poprzedzone stosownymi uchwałami Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej oraz opiniami Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach¹¹.

Prawidłowo sporządzono wieloletnią prognozę finansową, która została pozytywnie zaopiniowana przez RIO. Na bieżąco monitorowano sytuację finansową Miasta, w tym realizację operacji związanych z zadłużeniem. Wykonanie budżetu było objęte corocznie audytem wewnętrznym, którego jednym z punktów była ocena zadłużenia Miasta.

Na bieżąco, zgodnie z obowiązującym zarządzeniem Prezydenta Miasta, monitorowano sytuację finansowo-majątkową spółek, w których Miasto posiadało udziały.

Prawidłowo i zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹² ujmowano w księgach rachunkowych operacje związane z kredytami oraz z pożyczkami.

Sprawozdania budżetowe oraz bilanse, w tym bilans skonsolidowany, za lata objęte kontrolą były sporządzane prawidłowo. Bilans skonsolidowany sporządzano metodą praw własności, obejmujący sprawozdanie Urzędu, jej jednostek organizacyjnych i podmiotów zależnych. Sprawozdania finansowe spółek, w których udziały posiadało Miasto były corocznie poddawane badaniom przez firmy zewnętrzne.

Prawidłowo, w odniesieniu do przedmiotu niniejszej kontroli NIK, realizowana była także kontrola zarządcza zarówno w zakresie działania Urzędu jak też nadzoru nad spółkami komunalnymi. Zasady oraz sposób i tryb tej kontroli zostały przez Prezydenta Miasta uregulowane stosownymi zarządzeniami.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

Charakterystyka sytuacji finansowej Miasta

Miasto Dąbrowa Górnicza wykazywało nadwyżkę budżetową¹³ za 2010 r. w wysokości 23.489,8 tys. zł, a w latach 2011-2014 pogłębiający się deficyt budżetowy¹⁴ w wysokości od 12.629,3 tys. zł w 2011 r. do 173.826,0 tys. zł w 2014 r. (wzrost w porównaniu do roku poprzedniego¹⁵ o 15,1% w 2012 r., 458,2% w 2013 r. i 114,2% w 2014 r.). Deficyt ten spowodowany był szybkim wzrostem wydatków majątkowych i ich wysokim udziałem w wydatkach ogółem. Na 2015 r. jst zaplanowała deficyt budżetowy w wysokości 69.504,7 tys. zł, a na lata 2016-2018 nadwyżkę budżetową w wysokości od 22.749,1 tys. zł do 24.003,6 tys. zł.

¹⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm. zwana dalej „ufp” lub „ustawą o finansach publicznych”. Przepisy art. 169 i 179 (dotyczą lat 2012-2013) oraz art. 242-243 (dotyczą lat 2014-2015).

¹¹ Zwana dalej „RIO”.

¹² Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm., zwana dalej „ustawą o rachunkowości”.

¹³ Nadwyżka dochodów ogółem nad wydatkami ogółem.

¹⁴ Nadwyżka wydatków ogółem nad dochodami ogółem.

¹⁵ Deficyt budżetowy Gminy Dąbrowa Górnicza w 2012 r. wynosił 14.535,2 tys. zł, w 2013 r. 81.140,0 tys. zł, a w 2014 r. 173.826,0 tys. zł.

Roczne dochody ogółem jst zwiększyły się z 519.395,5 tys. zł w 2010 r. do 833.145,7 tys. zł w 2014 r., (wzrost w porównaniu do roku poprzedniego¹⁶ o 7,8% w 2011 r., o 5,0% w 2012 r., o 22,0% w 2013 r. i o 16,1% w 2014 r.). Wyższe od dochodów tempo wzrostu w tym okresie wykazywały wydatki, których wartość zwiększyła się z 495.905,7 tys. zł w 2010 r. do 1.006.971,7 tys. zł w 2014 r., (wzrost w porównaniu do roku poprzedniego¹⁷ o 15,5% w 2011 r., o 5,3% w 2012 r., o 32,6% w 2013 r. i o 26,1% w 2014 r.).

Wzrost wydatków ogółem spowodowany był przede wszystkim zwiększeniem wartości wydatków majątkowych z 71.388,6 tys. zł w 2010 r. do 521.877,8 tys. zł w 2014 r. oraz ich udziału w wydatkach ogółem z 14,4% do 51,8 %. Miasto ponosiło wydatki majątkowe głównie na inwestycje (od 17.349,0 tys. zł w 2010 r. do 329.294,0 tys. zł w 2014 r.) oraz zakup i objęcie udziałów i akcji (od 0 zł w 2010 r. do 73.990,5 tys. zł w 2014 r.).

Wydatki bieżące zwiększyły się z 424.517,1 tys. zł w 2010 r. do 485.093,9 tys. zł w 2014 r., a ich udział w wydatkach ogółem zmniejszył się z 85,6% do 48,2%. Wydatki bieżące na lata 2015 - 2018 zaplanowano na poziomie 523.023,1 tys. zł¹⁸ - 488.919,6 tys. zł¹⁹, tj. o 7,8% - 0,8% wyższym od wydatków bieżących za 2014 r., natomiast wydatki majątkowe na poziomie 180.635,2 tys. zł²⁰ - 97.501,7 tys. zł²¹, tj. o 65,4% - 81,3 % niższym od wydatków majątkowych za 2014 r.

Jst założyła na lata 2015-2018 dochody ogółem na poziomie od 634.153,7 tys. zł²² do 610.425,0 tys. zł²³, tj. o 23,9% - 26,7% niższym od dochodów ogółem wykonanych za 2014 r. i wydatki ogółem na poziomie od 703.658,3 tys. zł²⁴ do 586.421,4 tys. zł²⁵, tj. o 30,1% - 41,7% niższym od wydatków ogółem za 2014 r.

Na lata 2015 - 2018 zaplanowano wydatki ogółem z tendencją malejącą od 703.658,3 tys. zł do 586.421,4 tys. zł, co wynikało zarówno z przewidywanego spadku wydatków bieżących z 523.023,1 tys. zł do 488.919,6 tys. zł, jak i wydatków majątkowych z 180.635,2 tys. zł do 97.501,7 tys. zł.

W latach 2011 - 2014, jst wykazywała nadwyżkę operacyjną²⁶ wynoszącą: 80.302,4 tys. zł w 2010 r., 55.429,8 tys. zł w 2011 r., 52.967,6 tys. zł w 2012 r. i 153.199,7 tys. zł w 2014 r. (spadek w 2011 r. o 31,0% i w 2012 r. o 4,4% w porównaniu do roku poprzedniego i wzrost w 2013 r. o 87,8% i w 2014 r. o 54,0% w porównaniu do roku poprzedniego)²⁷, co wynikało z nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi w każdym roku. Nadwyżkę operacyjną na lata 2015-2018 zaplanowano na poziomie 32.290,6 tys. zł²⁸ - 94.939,6 tys. zł²⁹, tj. o 78,9% - 38,0% niższym od nadwyżki operacyjnej za 2014 r.

Przychody jst wykazywały tendencję wzrostową, od 86.365,3 tys. zł w 2010 r. do 265.361,8 tys. zł w 2014 r. (wzrost w porównaniu do roku poprzedniego³⁰

¹⁶ Dochody ogółem Gminy wynosiły: w 2011 r. 559.919,9 tys. zł, w 2012 r. 588.078,7 tys. zł, w 2013 r. 717.624,7 tys. zł, a w 2014 r. 833.145,7 tys. zł.

¹⁷ Wydatki ogółem Gminy wynosiły: w 2011 r. 572.549,1 tys. zł, w 2012 r. 602.613,8 tys. zł, w 2013 r. 798.764,6 tys. zł, a w 2014 r. 1.006.971,7 tys. zł.

¹⁸ Wydatki bieżące planowane na 2015 r.

¹⁹ Wydatki bieżące planowane na 2018 r.

²⁰ Wydatki majątkowe planowane na 2015 r.

²¹ Wydatki majątkowe planowane na 2018 r.

²² Dochody ogółem w 2015 r.

²³ Dochody ogółem w 2018 r.

²⁴ Wydatki ogółem planowane na 2015 r.

²⁵ Wydatki ogółem planowane na 2018 r.

²⁶ Różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi.

²⁷ Nadwyżka operacyjna za 2011 r. wynosiła 55.429,8 tys. zł, a za 2013 r. 99.478,7 tys. zł.

²⁸ Nadwyżka operacyjna planowana na 2015 r.

²⁹ Nadwyżka operacyjna planowana na 2018 r.

³⁰ Przychody Gminy wynosiły: w 2011 r. 141.060,2 tys. zł, w 2012 r. 152.649,4 tys. zł, w 2013 r. 216.999,9 tys. zł, a w 2014 r. 265.361,8 tys. zł.

o 63,3% w 2011 r., o 8,2% w 2012 r., o 42,2% w 2013 r. i o 22,3% w 2014 r.). Na przychody te składały się wolne środki w wysokości od 7 i 183,2 tys. zł w 2010 r. do 122.161,8 tys. zł w 2014 r. oraz otrzymane kredyty i pożyczki w wysokości od 15.182,1 tys. zł w 2010 r. do 143.200,0 tys. zł w 2014 r. Na 2015 r. zaplanowano przychody w wysokości 91.554,8 tys. zł, a na 2016 r.³¹ w wysokości 724,9 tys. zł, tj. na poziomie o 65,5% - 99,7% niższym od przychodów osiągniętych za 2014 r.

Rozchody jst w latach 2010-2012 wykazywały tendencję spadkową od 14.176,6 tys. zł w 2010 r. do 5.505,6 tys. zł w 2012 r. (spadek w porównaniu do roku poprzedniego³² o 31,0% w 2011 r. i o 43,7% w 2012 r.), a w latach 2012-2014 tendencję wzrostową od 5.505,6 tys. zł w 2012 r. do 18.044,1 tys. zł w 2014 r. (wzrost w porównaniu do roku poprzedniego³³ o 148,8% w 2013 r. i o 31,7% w 2014 r.), co wynikało ze spłaty zaciągniętych kredytów i pożyczek. Rozchody na lata 2015-2018 (spłata kredytów i pożyczek) zaplanowano na poziomie 22.050,1 tys. zł - 24.003,6 tys. zł, tj. o 22,2% - 33,0% wyższym od rozchodów za 2014 r.

Wskaźnik samofinansowania³⁴ w latach 2010-2014 wykazywał tendencję spadkową i wynosił od 1,33 do 0,67, co wynikało ze wzrostu wydatków majątkowych. Wskaźnik obciążenia dochodów własnych obsługą zadłużenia i udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem kształtowały się na stałym poziomie, tj. odpowiednio 0,8-0,9 i 0-0,1. Wskaźnik udziału zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem wykazywał tendencję spadkową i wynosił od 0,11 w 2010 r. do zera w 2014 r. Wskaźnik samofinansowania na 2015 r. jst zaplanowała na poziomie 0,62, a na lata 2016-2018 na poziomie 1,23 - 1,25. Wskaźnik obciążenia dochodów własnych obsługą zadłużenia zaplanowano na lata 2015-2018 na poziomie 1,00 - 0,9.

Pomimo występującej nadwyżki operacyjnej w latach 2010-2014, w budżecie jst występował w latach 2011-2014 istotnie pogłębiający się deficyt, którego wzrost wynosił 458,2% w 2013 r. i 114,2% w 2014 r. w porównaniu do roku poprzedniego. Deficyt budżetowy pogłębił się z uwagi na znaczny wzrost wydatków majątkowych, związanych z realizacją inwestycji, natomiast nadwyżka operacyjna wynikała z szybszego wzrostu dochodów bieżących w porównaniu do wydatków bieżących.

Na 2015 r. zaplanowano nadwyżkę operacyjną w wysokości 32.290,6 tys. zł i deficyt budżetowy w wysokości 69.504,7 tys. zł.

(Dowód: akta kontroli str. 12-14, 984-988)

Na lata 2016-2018 w budżecie jst przewidziana została nadwyżka, wynikająca z zakładanego 5-ciokrotnego spadku wydatków majątkowych z uwagi na zakończenie głównych zadań inwestycyjnych, tj. dotyczących budowy dróg i uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej oraz renowacji zabytkowego Pałacu Kultury Zagłębia.

W okresie 2013 r. - I połowa 2015 r., Miasto posiadało zobowiązania wynikające z trzech kredytów i czterech pożyczek o łącznej wartości³⁵ 371.663,7 tys. zł, w tym dwóch kredytów i dwóch pożyczek zaciągniętych w latach 2007 - 2010 r. na kwotę 275.636,7 tys. zł.

³¹ Jst zaplanowała przychody na lata 2017-2018 w wysokości 0 zł.

³² Rozchody Gminy wynosiły: w 2011 r. 9.781,5 tys. zł, w 2012 r. 5.505,6 tys. zł.

³³ Rozchody Gminy wynosiły: w 2013 r. 13.698,2 tys. zł, w 2014 r. 18.044,1 tys. zł.

³⁴ wskaźnik samofinansowania = (nadwyżka operacyjna + dochody majątkowe)/wydatki majątkowe.

³⁵ Kapitał bez odsetek.

Dwa z trzech kredytów zostały zaciągnięte przez jst w EBI. W 2010 r. zaciągnięto kredyt na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej³⁶ i renowację zabytkowego Pałacu Kultury Zagłębia³⁷ na kwotę 250.000,0 tys. zł³⁸, a w 2013 r. na przebudowę drogi krajowej DK nr 94³⁹, kompleksowe przygotowanie terenu inwestycyjnego Tucznawa i zagospodarowanie terenu w rejonie osiedla Mickiewicza i Norwida⁴⁰ na kwotę 100.000,0 tys. zł⁴¹.

(Dowód: akta kontroli str. 15, 315)

Oba kredyty zaciągnięto w EBI na preferencyjnych warunkach, tj.: marża w wysokości 0,03%⁴² - 0,04%⁴³, brak prowizji, brak żądania zabezpieczenia kredytu i gwarancji jego spłaty. Warunkiem uzyskania kredytu i późniejszego jego niewypowiedzenia było utrzymywanie wybranych wskaźników finansowych na wymaganym poziomie⁴⁴. Odsetki i raty kapitałowe zgodnie z umowami są spłacane kwartalnie począwszy odpowiednio od 15 marca 2013 r. i 15 marca 2016 r.

W ww. przypadkach do wyboru kredytodawcy nie stosowano procedury zamówień publicznych. Zastosowana została szczegółowa procedura organizacji międzynarodowej (EBI), co było zgodne z art. 4 ust. 1 lit. a ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴⁵, tj. przepisem, dopuszczającym zaciągnięcie kredytów w międzynarodowych organizacjach finansowych bez procedury zamówień publicznych.

(Dowód: akta kontroli str. 384-388, 900-909, 919-928)

Trzeci kredyt Miasto zaciągnęło w 2007 r. w Nordea Bank⁴⁶ na spłatę poręczenia udzielonego spółce Nemo na kwotę 29.000,0 tys. zł, w związku z postawieniem w stan wymagalności przez BOŚ kredytu inwestycyjnego zaciągniętego przez wymienioną spółkę w 2002 r.⁴⁷ Spółka ta realizowała zadanie własne gminy w zakresie rekreacji (prowadzenie Aquaparku).

Kredytodawcę, tj. Nordea Bank, wybrano po przeprowadzeniu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego. Umowa kredytowa nie przewidywała prowizji za przyznanie i obsługę kredytu, a jako formę zabezpieczenia przyjęto weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, której wykonanie powierzono Prezydentowi Miasta.

Oprocentowanie kredytu przyjęto według średniej stopy WIBOR 1M, obliczonej jako średnia arytmetyczna z pięciu ostatnich dni roboczych miesiąca kończącego poprzedni okres odsetkowy, w którym była ustalona stawka WIBOR na rynku międzybankowym. Marżę ustalono w wysokości 0,2%.

(Dowód: akta kontroli str. 15, 26-40, 315, 984-988)

³⁶ Zwany dalej „kredytem na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej”.

³⁷ Program komunalny dla Gminy Dąbrowa Górnicza - Umowa finansowa nr 25.819 PL Serapis Nr 2010 0350 z 29 października 2010 r.

³⁸ Wartość wynikająca z umowy kredytowej – 250.000,0 tys. zł, a wartość zobowiązania 245.200,0 tys. zł. Kredyt wypłacany w 15 transzach.

³⁹ Zwany dalej „kredytem na przebudowę DK”.

⁴⁰ Umowa finansowa Nr 82855 PL Nr Serapis 2013-0048 z 13 sierpnia 2013 r.

⁴¹ Wartość wynikająca z umowy kredytowej 100.000,0 tys. zł, a wartość zobowiązania 94.000,0 tys. zł. Kredyt wypłacony w czterech transzach.

⁴² W przypadku kredytu na 250.000,0 tys. zł.

⁴³ W przypadku kredytu na 100.000,0 tys. zł.

⁴⁴ Oba kredyty: rzeczywisty koszt obsługi zadłużenia dla danego roku budżetowego nie mógł przekroczyć, na koniec tego roku budżetowego, 15% rzeczywistego dochodu całkowitego Kredytobiorcy w danym roku budżetowym; rzeczywiste całkowite zobowiązania z tytułu kredytów nie mogą przekroczyć, na koniec roku budżetowego, 60% rzeczywistego dochodu całkowitego Kredytobiorcy w danym roku budżetowym; stosunek nadwyżki operacyjnej brutto do odsetek na koniec danego roku budżetowego, nie może być mniejszy niż 1,5.

Łączne zadłużenie finansowe dla danego roku budżetowego, na koniec takiego roku budżetowego, nie może przekroczyć 100% jego łącznych dochodów w takim roku budżetowym (kredyt na kwotę 100.000,0 tys. zł).

⁴⁵ J.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm., zwana dalej „ppz” lub „Prawo zamówień publicznych”.

⁴⁶ Umowa kredytowa nr ZP/183/WNK/07 z 6 grudnia 2007 r.

⁴⁷ Umowa kredytowa nr 20/2002/I z 22.04.2002 r.

Miasto zaciągnęło cztery pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach⁴⁸ (w 2010 r. - dwie, po jednej w 2013 r. i 2015 r.) na termomodernizację placówek oświatowych⁴⁹ na kwotę łączną 3.463,7 tys. zł. Pożyczki udzielone przez WFOŚiGW nie podlegały ustawie Prawo zamówień publicznych⁵⁰.

W umowach nie ustanowiono zabezpieczenia spłaty pożyczek i odsetek, jednakże zawarto wymóg osiągnięcia efektu ekologicznego (np. zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych) i rzeczowego (np. zmodernizowana instalacja c.o.).

W umowach określono odsetki o charakterze zmiennym ustalane jako 0,6 (pożyczki z 2010 r.) lub 0,95 (pożyczki z 2013 r. i 2015 r.) stopy redyskonta weksli lecz nie mniej niż 3,0% (w 2010 r. i 2015 r.) i 3,5% (w 2013 r.). W dniu podpisania umów oprocentowanie pożyczek wynosiło 3,0% w 2010 r. i 2015 r. oraz 4,28% w 2013 r.

(Dowód: akta kontroli str. 41-78, 984-988)

Na 30 czerwca 2015 r. z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek pozostało do spłaty 310.597,3 tys. zł⁵¹ (83,6% kwoty zobowiązania).

(Dowód: akta kontroli str. 315)

1. Legalność wykorzystywania operacji finansowych i zaangażowania w spółki komunalne oraz ich wpływ na wysokość długu i przestrzeganie limitów zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego.

Opis stanu faktycznego

Miasto wykorzystywało sześć z siedmiu zaciągniętych kredytów i pożyczek na kwotę 342.663,7 tys. zł (92,9% zobowiązania ogółem) na finansowanie działalności inwestycyjnej oraz jeden kredyt na kwotę 29.000,0 tys. zł na spłatę poręczenia udzielonego w 2002 r. spółce Nemo.

(Dowód: akta kontroli str. 15, 315)

We wszystkich przypadkach, kredyty i pożyczki zaciągano po podjęciu przez Radę Miejską w Dąbrowie Górniczej uchwał wyrażających zgodę na to działanie, stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁵² oraz art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. W uchwałach przyjęto, że spłata zobowiązań będzie następowała z dochodów własnych gminy i zostanie uwzględniona w uchwałach budżetowych na następne lata⁵³. Stwierdzono, że w uchwałach budżetowych Miasta na 2013 r., 2014 r. i 2015 r., przewidziano rozchody z tytułu spłaty otrzymanych kredytów i pożyczek w kwocie 13.644,1 tys. zł w 2013 r.⁵⁴, 18.000,0 tys. zł w 2014 r.⁵⁵ i 22.354,2 tys. zł w 2015 r.⁵⁶, które były zgodne z harmonogramami spłat tych zobowiązań.

⁴⁸ Zwany dalej „WFOŚiGW”.

⁴⁹ Dotyczyło Zespołów Szkół nr 7, 20 i 21 w Dąbrowie Górniczej, umowa z 29 września 2010 r. na 1.421,7 tys. zł, 29 września 2010 r. na 15,0 tys. zł, 18 czerwca 2013 r. na 391,2 tys. zł, 18 czerwca 2015 r. na 1.635,9 tys. zł.

⁵⁰ Art. 411 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska ustala formy wydatkowania środków przez WFOŚiGW – jedną z nich jest udzielanie oprocentowanych pożyczek.

⁵¹ Kwota kapitału.

⁵² T.j. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.

⁵³ Na lata: 2013-2026 w przypadku kredytu na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, 2016-2035 w przypadku kredytu na przebudowę DK, 2008-2016 w przypadku kredytu na spłatę poręczenia udzielonego spółce Nemo, 2011-2015 w przypadku pożyczek otrzymanych z WFOŚiGW.

⁵⁴ w tym: kredyt na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej - 10.000,0 tys. zł, pożyczki z WFOŚiGW dotycząca Zespołu Szkół nr 7 - 404,1 tys. zł i kredyt na spłatę poręczenia spółce Nemo - 3.240,0 tys. zł.

⁵⁵ w tym: kredyt na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej - 14.227,7 tys. zł, pożyczki z WFOŚiGW dotyczące Zespołu Szkół nr 7 - 532,4 tys. zł i kredyt na spłatę poręczenia spółce Nemo - 3.240,0 tys. zł.

W uchwalach budżetowych wykazano również planowane wydatki bieżące jst dotyczące odsetek od kredytów i pożyczek w kwocie 8.776,6 tys. zł w 2013 r., 11.500,0 tys. zł w 2014 r. i 10.000,0 tys. zł w 2015 r.

(Dowód: akta kontroli str. 32, 40, 45-46, 54, 63, 112, 117-118, 900-909, 919-928, 984-988, 981-983, 407-446, 467-498, 528-560, 997-1006)

Wybór kredytodawcy odnośnie kredytu w kwocie 29.000,0 tys. zł, dotyczącego spłaty poręczenia udzielonego spółce Nemo, nastąpił w wyniku postępowania przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego oraz zgodnie z zasadami określonymi w „Regulaminie funkcjonowania zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim Jednostkach Organizacyjnych i Gminnych Osobach Prawnych w Dąbrowie Górniczej”⁵⁷ i tak:

- do oszacowania wartości zamówienia (koszty obsługi kredytu) w kwocie 7.352,0 tys. zł przyjęto oprocentowanie wyliczone według WIBOR 1M⁵⁸ plus marża 0,4% (7.294,0 tys. zł) oraz prowizję w wysokości 2% kredytu (58,0 tys. zł), co było zgodne z art. 34 ust. 3 pkt 2 lit b i ust. 4 ustawy pzp. Oszacowania dokonano 14 września 2007 r., tj. nie wcześniej niż trzy miesiące przed dniem wszczęcia postępowania⁵⁹, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy pzp,
- w zestawieniu przepływów pieniężnych i prognozie budżetu jst na lata 2007 – 2016 r., (tj. w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę kredytu), które stanowiły załączniki do SIWZ, założono 2% wzrost dochodów i wydatków⁶⁰. Wskaźnik zadłużenia w okresie spłaty kredytu zaplanowano na poziomie od 27,6% w 2007 r. do 1,7% w 2016 r. planowanych dochodów, tj. w wysokości nie wyższej od progu ustalonego w art. 170 ufp (60% dochodów). Przypadające do spłaty raty kredytów i pożyczek z odsetkami nie przekraczały 15% dochodów planowanych na dany rok (maksymalnie 14,9% w 2008 r.), co było zgodne z art. 169 ufp,
- ogłoszenie o zamówieniu publicznym wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu i zamieszczono na stronie internetowej oraz przesłano do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej⁶¹,
- protokół postępowania o udzielenie zamówienia potwierdzał wybranie oferty najkorzystniejszej, tj. złożonej przez Nordea Bank i został zatwierdzony przez Prezydenta Miasta 21 listopada 2007 r.,
- informacja o wyborze najkorzystniejszej oferty była umieszczona na tablicy ogłoszeń Urzędu i zamieszczona na stronie internetowej Urzędu oraz została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii 13 grudnia 2007 r.

(Dowód: akta kontroli str. 15, 119-123, 180-183, 196-307, 981-988)

Umowa kredytowa z Nordea Bank na kwotę 29.000,0 tys. zł została zawarta 6 grudnia 2007 r., na okres do 31 grudnia 2016 r. Harmonogram spłat kredytu przewidywał 107 rat kapitałowych po 270,0 tys. zł i jedną w wysokości 110,0 tys. zł. Harmonogram był dwukrotnie aktualizowany w związku z wcześniejszą spłatą rat, na mocy aneksów z 22 stycznia 2014 r. i 29 stycznia 2015 r. do umowy, co dopuszczały postanowienia SIWZ. Po uwzględnieniu ww. aneksów, spłata

⁵⁶ w tym: kredyt na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej – 18.676,2 tys. zł, pożyczki z WFOŚiGW dotyczące Zespołu Szkół nr 7 i 21 – 598,1 tys. zł i kredyt na spłatę poręczenia spółce Nemo – 3.080,0 tys. zł.

⁵⁷ Regulamin wprowadzony zarządzeniem nr 2198/06 Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej z 14 czerwca 2006 r.

⁵⁸ WIBOR 1M z 14 września 2007 r. w wysokości 4,97%.

⁵⁹ Ogłoszenie o zamówieniu z 25 września 2007 r.

⁶⁰ Z wyjątkiem 2008 r., w którym zaplanowano 17% spadek wydatków wynikający z obniżenia wydatków majątkowych i bieżących.

⁶¹ Opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 2007/S186-227024 dniu 27.09.2007 r.

kredytu winna nastąpić do 31 grudnia 2015 r. Aneksy do umowy kredytowej z 6 grudnia 2007 r. nie przewidywały innych zmian.

(Dowód: akta kontroli str. 26-40, 157-179, 984-988)

Objęte kontrolą trzy umowy kredytowe i cztery umowy pożyczki nie przewidywały udzielania kredytodawcom pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jst.

(Dowód: akta kontroli str. 26-78)

Miasto uzyskało pozytywne opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach o możliwości spłaty kredytów zaciągniętych w EBI w wysokości 250.000,0 tys. zł⁶² i 100.000,0 tys. zł⁶³ i Nordea Bank w wysokości 29.000,0 tys. zł⁶⁴, a także pożyczek w WFOŚiGW w kwocie łącznej 9.170,0 tys. zł⁶⁵.

(Dowód: akta kontroli str. 117-118, 997-1006)

W okresie 2013 r. – I połowa 2015 r., Miasto nie stosowało niestandardowych metod i operacji finansowych do finansowania realizowanych zadań publicznych, jak np. leasing zwrotny, sprzedaż zwrotna nieruchomości komunalnych czy wykup wierzytelności, co wynikało zarówno z uchwał budżetowych na kolejne lata, jak i wieloletnich prognoz finansowych⁶⁶.

(Dowód: akta kontroli str. 16, 376-560)

Miasto posiadało udziały i akcje w 10 spółkach komunalnych o łącznej wartości 123.887,0 tys. zł na koniec 2013 r. (6,5% aktywów ogółem⁶⁷), 200.001,0 tys. zł na koniec 2014 r. (8,0% aktywów ogółem⁶⁸) i 214.555,0 tys. zł na koniec I półrocza 2015 r. Od końca 2013 r. do I połowy 2015 r. wzrost wartości udziałów i akcji w spółkach wynosił 90.668,0 tys. zł, tj. 73,2%.

W okresie 31 grudnia 2013 r. – 30 czerwca 2015 r., udział Miasta w kapitale dwóch z 10 spółek komunalnych wynosił 100% (Przedsiębiorstwo Miejskie MZUM.PL S.A.⁶⁹ i spółka Nemo), w jednej spółce do 99%, w dwóch do 50%, w trzech do 25% i w dwóch do 5%.

(Dowód: akta kontroli str. 24, 25, 809-832)

W okresie 1 stycznia 2013 r. – 30 czerwiec 2015 r., Miasto obejmowało udziały i akcje w podwyższonym kapitale trzech z 10 spółek komunalnych o łącznej wartości 57.565,0 tys. zł, tj: MZUM o wartości 9.554,0 tys. zł, Miejski Klub Siatkarski S.A.⁷⁰ o wartości 20,0 tys. zł i spółce Nemo o wartości 47.991,0 tys. zł. a także udziały i akcje od podmiotów trzecich o łącznej wartości 43.923,0 tys. zł. Wzrost wartości udziałów i akcji Miasta Dąbrowa Górnicza w spółkach w tym czasie wynosił łącznie 101.488,0 tys. zł.

(Dowód: akta kontroli str. 24,25)

Podwyższenie kapitału MZUM nastąpiło 13 czerwca 2015 r. ze środków kapitału rezerwowego tej spółki.

Przystąpienie do spółki MKS 20 marca 2013 r. nastąpiło poprzez objęcie 200 akcji po 100 zł każda (łącznie 20,0 tys. zł).

⁶² Uchwała nr 4100/III/118/2010 z 11 października 2010 r.

⁶³ Uchwała nr 4100/IV/63/2013 z 5 kwietnia 2013 r.

⁶⁴ Uchwała nr 4100/II/99/2007 z 18 lipca 2007 r.

⁶⁵ Kwota planowana; Uchwała nr 4100/IV/106/2013 z 5 czerwca 2013 r.

⁶⁶ Zwanych dalej „WPF”.

⁶⁷ Według skonsolidowanego bilansu na 31 grudnia 2013 r. aktywa ogółem wynosiły 1.898.084,9 tys. zł

⁶⁸ Według skonsolidowanego bilansu na 31 grudnia 2014 r. aktywa ogółem wynosiły 2.496.084,1 tys. zł.

⁶⁹ Zwane dalej MZUM.

⁷⁰ Zwany dalej „MKS”.

W okresie 2013 r. – I połowa 2015 r. Miasto Dąbrowa Górnicza dwukrotnie obejmowało udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Nemo na kwotę łączną 47.991,0 tys. zł, tj. 18 marca 2014 r. poprzez nabycie 85.981 udziałów o wartości 42.990,5 tys. zł za 42.990,9 tys. zł⁷¹ i 27 marca 2015 r. poprzez nabycie 10.000 udziałów o wartości 5.000,0 tys. zł za 5.000,0 tys. zł.

Objęcie w 2014 r. udziałów o wartości 42.991,0 tys. zł w podwyższonym kapitale spółki Nemo nastąpiło poprzez skompensowanie wartości tych udziałów z wierzytelnością w ww. kwocie jaką Miasto posiadało w tej spółce z tytułu spłaty, w związku z udzielonym poręczeniem, kredytu inwestycyjnego zaciągniętego przez spółkę Nemo w BOŚ O/ Katowice w 2002 r.

Za udziały w spółce Nemo o wartości 5.000,0 tys. zł Miasto Dąbrowa Górnicza zapłaciło w 2015 r. w formie pieniężnej.

Podwyższanie kapitału spółki Nemo w 2014 r. i 2015 r. było skutkiem opinii biegłych rewidentów, który stwierdzili, że kwota strat wykazywanych w bilansie tej spółki na koniec 2013 r. i 2014 r. przewyższała połowę kapitału zakładowego, a spółka nie posiadała kapitału zapasowego oraz kapitałów rezerwowych, co zgodnie z art. 233 Kodeksu Spółek Handlowych wymagało niezwłocznego zwołania Zgromadzenia Wspólników celem podjęcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia spółki.

Z opinii biegłych rewidentów dotyczącej sprawozdania finansowego spółki Nemo za 2012 r. wynikało z kolei, iż: „kontynuacja działalności jest możliwa pod warunkiem dalszego kontynuowania procesu restrukturyzacji skutkującego zmianą struktury własności kapitału i finansów spółki...”, co skutkowało nabyciem przez Miasto w 2013 r. udziałów tej spółki o wartości 10.800,0 tys. zł i posiadania na koniec 2013 r. 100% udziałów w tej spółce (na koniec 2012 r. Miasto posiadało 40,9% udziałów tej spółki).

(Dowód: akta kontroli str. 109-110, 315, 359-365, 989-991)

Ponadto, w 2013 r. Miasto trzykrotnie nabywało udziały w spółce Nemo od podmiotów trzecich na łączną wartość 10.800,0 tys. zł, tj.: 10 stycznia 2013 r. - 11.800 udziałów o wartości 5.900,0 tys. zł za 1.994,2 tys. zł, 2 lipca 2013 r. - 3.800 udziałów o wartości 1.900,0 tys. zł za 642,2 tys. zł⁷² i 20 grudnia 2013 r. - 6.000 udziałów o wartości 3.000,0 tys. zł za 1.014,0 tys. zł. Nabycie udziałów w spółce Nemo o wartości 47.991,0 tys. zł pozwalało na pokrycie strat tej spółki na swojej działalności.

Spółka Nemo wykonywała zadania w ramach prowadzenia Aquaparku własnymi siłami.

Uwzględniając przy wyliczeniu dla Gminy wartości wskaźnika określonego w art. 243 ufp za 2014 r., dane dotyczące spółki Nemo, tj. spłatę rat kredytów wraz z odsetkami, koszty działalności operacyjnej, przychody netto ze sprzedaży oraz zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, jego wartość nie uległaby znaczącej zmianie, gdyż wynosiłaby 3,03% > 13,26%⁷³.

Dofinansowanie spółki Nemo w kwocie 47.991,0 tys. zł nie przekroczyło planowanych w 2002 r. nakładów inwestycyjnych na Aquapark, które wynosiły 53.659,1 tys. zł.

Poza ww. zakupem od podmiotów trzecich udziałów w spółce Nemo, Miasto nabyło 21 maja 2014 r. od RWE Aqua GmbH w Niemczech 20.400 udziałów w Dąbrowskich Wodociągach Sp. z o.o. o łącznej wartości 33.123,0 tys. zł za kwotę 31.000,0 tys. zł

(Dowód: akta kontroli str. 855, 891, 989-991)

⁷¹ Nadwyżka w kwocie 0,4 tys. zł została przekazana na kapitał zapasowy.

⁷² Dokonano potrącenia wzajemnych wierzytelności do kwoty 642,2 tys. zł.

⁷³ W rzeczywistości wskaźnik z art. 243 ufp wyniósł za 2014 r. po stronie lewej 2,99% a po stronie prawej 13,45%.

Rada Miejska w Dąbrowie Górniczej, poprzez podjęcie stosownych uchwał⁷⁴, każdorazowo wyrażała zgodę na objęcie przez Miasto udziałów i akcji w podwyższonych kapitałach zakładowych spółek komunalnych oraz na nabycie udziałów w tych spółkach od podmiotów trzecich.

(Dowód: akta kontroli str. 989-991)

Miasto nabyło udziały i akcje w podwyższonym kapitale zakładowym spółek komunalnych, a także nabyło udziały w tych spółkach od innych podmiotów o łącznej wartości nominalnej 101.488,0 tys. zł w tym w 2013 r. – 10.820,0 tys. zł⁷⁵ (0,6% aktywów ogółem) w 2014 r. - 76.113,5 tys. zł⁷⁶ (3,0% aktywów ogółem) i w I połowie 2015 r. 14.554 tys. zł⁷⁷. Nabycie udziałów i akcji spółek komunalnych prawidłowo zaliczano do wydatków majątkowych (§ 601) i ujmowano w sprawozdaniu Rb-28S.

Miasto nie zaciągało kredytów na sfinansowanie nabycia udziałów i akcji spółek komunalnych.

(Dowód: akta kontroli str. 15)

W latach 2013-2015 jst przestrzegała limitów zadłużenia określonych w art. 169, 170 i 243 ufp.

W 2013 r. łączna kwota przypadających do spłaty rozchodów w postaci rat kredytów i pożyczek oraz należnych odsetek wynosiła według uchwały budżetowej po zmianach i WPF 2,63% planowanych na ten rok dochodów, co spełniało wymogi art. 169 ufp, gdyż nie przekraczała 15% planowanych na ten rok dochodów. Kwota długu jst w 2013 r. wynosiła według uchwały budżetowej po zmianach i WPF 26,28% i była zgodna z art. 170 ufp, gdyż nie przekraczała 60% wykonanych dochodów w tym roku.

W 2014 r. indywidualny wskaźnik zadłużenia z art. 243⁷⁸ ufp według uchwały budżetowej po zmianach i WPF wynosił odpowiednio 2,99/13,45, co oznaczało wypełnienie przez jst dyspozycji wynikającej z ww. przepisu, gdyż wartość rocznego wskaźnika spłat zadłużenia wraz z odsetkami była niższa od maksymalnej możliwości spłat zadłużenia jst. Według projektu budżetu na 2015 r. i projektu WPF, IWZ dla jst wynosił 5,32/15,12 spełniając wymogi art. 243 ufp.

(Dowód: akta kontroli str. 18-19)

Łączna kwota zobowiązań Miasta z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wynosząca 84.391,2 tys. zł⁷⁹ w 2013 r., 143.200,0 tys. zł⁸⁰ w 2014 r. i 20.269,0 tys. zł⁸¹ w I połowie 2015 r. została uwzględniona w uchwałach Rady Miejskiej z 17 grudnia 2012 r., 18 grudnia 2013 r. i 17 grudnia 2014 r. w sprawie budżetu Miasta odpowiednio na 2013 r., 2014 r. i 2015 r.⁸²

⁷⁴ Uchwały Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z: 3 lutego 2014 r. nr XXXIV/661/14, z 6 marca 2013 r. nr XXIV/481/13, z 3 lutego 2014 r. nr XXXIV/661/14, 18 marca 2015 r. nr V/79/2015, z 5 września 2012 r. nr XIX/340/12, z 26 czerwca 2013 r. nr XXVIII/566/13, z 6 listopada 2013 r. nr XXXII/616/13.

⁷⁵ 20,0 tys. zł + 10.800,0 tys. zł.

⁷⁶ 33.123,0 tys. zł + 42.990,5 tys. zł.

⁷⁷ 9.554,0 tys. zł + 5.000,0 tys. zł.

⁷⁸ Zwany dalej IWZ.

⁷⁹ W tym: 56.000,0 tys. zł kredyt na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, 28.000,0 tys. zł kredyt na przebudowę DK i 391,2 tys. zł pożyczka na termomodernizację szkół.

⁸⁰ W tym: 97.200,0 tys. zł kredyt na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i 46.000,0 tys. zł kredyt na przebudowę DK.

⁸¹ W tym: 20.000,0 tys. zł kredyt na przebudowę DK i 269,0 tys. zł pożyczka na termomodernizację szkół.

⁸² Uchwała Nr XXII/434/12 z 17 grudnia 2012 r., Uchwała Nr XXXIII/635/13 z 18 grudnia 2013 r., ⁸² Uchwała Nr III/35/2014 z 17 grudnia 2014 r.

W uchwale budżetowej Miasta na 2013 r. zaplanowano pokrycie deficytu budżetu miasta w wysokości 201.004,6 tys. zł środkami z kredytu w kwocie 99.000,0 tys. zł⁸³, środkami z pożyczki w kwocie 2.135,0 tys. zł⁸⁴ oraz przychodami z wolnych środków w kwocie 99.869,6 tys. zł.

W uchwale budżetowej Miasta na 2014 r. zaplanowano pokrycie deficytu budżetu miasta w wysokości 192.888,5 tys. zł środkami z kredytu w kwocie 148.000,0 tys. zł⁸⁵, środkami z pożyczki w kwocie 1.350,0 tys. zł⁸⁶ oraz przychodami z wolnych środków w kwocie 43.538,5 tys. zł.

W uchwale budżetowej Miasta na 2015 r. zaplanowano pokrycie deficytu budżetu miasta w wysokości 53.534,5 tys. zł środkami z kredytu w kwocie 20.000,0 tys. zł⁸⁷, środkami z pożyczki w kwocie 1.888,7 tys. zł⁸⁸ oraz przychodami z wolnych środków w kwocie 31.645,8 tys. zł.

(Dowód: akta kontroli str. 20-21, 407-446, 467-498, 528-560)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie legalności wykorzystywania przez Miasto Dąbrowa Górnicza operacji finansowych, w tym zawarcie siedmiu objętych kontrolą kredytów i pożyczek. Również z punktu widzenia kryterium legalności pozytywnie należy ocenić zaangażowanie w spółki komunalne. Przestrzegano limitów zadłużenia określonych w ufp. Zaangażowanie finansowe w spółkę Nemo wykazującą straty na niesamofinansującej się działalności Aquaparku, pozwalało na nieznaczną poprawę w 2014 r. i 2015 r. wskaźnika zadłużenia, o którym mowa w art. 243 ufp.

2. Rzetelność analiz warunków i skutków finansowych operacji finansowych oraz ich wpływ na bezpieczeństwo finansowe jst.

Opis stanu faktycznego

2.1. Zaciągnięcie przez Miasto w 2010 r. i 2013 r. dwóch kredytów inwestycyjnych w EBI było poprzedzone porównaniem oferty tego banku dotyczącej współfinansowania programów komunalnych ze środków funduszy europejskich z warunkami realizowanej wówczas przez Miasto emisji obligacji komunalnych, uważanych za najbardziej opłacalną formę pozyskiwania środków finansowych przez jst. Z powyższego porównania wynikało, że kredyt z EBI był najtańszym źródłem finansowania zadań inwestycyjnych, albowiem bank nie pobierał prowizji i nie wymagał jakichkolwiek zabezpieczeń spłaty kredytu, a także nie określał oprocentowania na całą kwotę kredytu, lecz negocjowana była wysokość marży do każdej transzy oddzielnie - na 18 transz w 6 przypadkach bank zastosował marżę ujemną. Natomiast oprocentowanie obligacji było zmienne i ustalane przed rozpoczęciem każdego kolejnego okresu odsetkowego na podstawie stawki WIBOR 3M powiększonej o marżę w wysokości nie wyższej niż 0,25 %.

Zastępca Prezydenta Miasta Paweł Gocyła wyjaśnił, że: „... niewiele miast w Polsce miało możliwość zaciągnięcia kredytu z EBI, z uwagi na badanie przez Bank bezpieczeństwa finansów gmin. Dąbrowa Górnicza uzyskała wewnętrzny rating banku na poziomie BBB (na podstawie danych z lat 2007-2010), co oznacza, że gmina ma odpowiednią zdolność do wypełniania własnych zobowiązań

⁸³ Kredyt na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i przebudowę DK.

⁸⁴ Pożyczki na termomodernizację szkół.

⁸⁵ Kredyt na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej – 102.000,0 tys. zł i kredyt na przebudowę DK – 46.000,0 tys. zł.

⁸⁶ Pożyczki na termomodernizację szkół.

⁸⁷ Kredyt na przebudowę DK – 20.000,0 tys. zł.

⁸⁸ Pożyczki na termomodernizację szkół.

finansowych. Gmina nie otrzymała żadnego poświadczenia, gdyż była to wewnętrzna procedura banku. Uzyskanie bezpiecznego ratingu wiązało się z podpisaniem umowy kredytowej z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym."

(Dowód: akta kontroli str. 562-568)

Przed zaciągnięciem czterech pożyczek na termomodernizację szkół jst dokonała analizy oferty WFOŚiGW, która zakładała m.in. możliwość uzyskania pożyczki o preferencyjnym oprocentowaniu bez prowizji i dodatkowych opłat, a także jej umorzenia do 45% otrzymanej kwoty i rozpoczęcia spłaty pożyczki nie wcześniej niż 3 miesiące po terminie zakończenia zadania, jak również uzyskania bezzwrotnej dotacji na współfinansowanie tego zadania inwestycyjnego.

(Dowód: akta kontroli str. 41-78, 562-568)

Zaciągnięcie przez Miasto w 2007 r. kredytu na spłatę poręczenia udzielonego spółce Nemo było poprzedzone przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, co opisano w pkt 2.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jst rzetelnie oszacowała możliwość spłaty zobowiązań wynikających z zaciągniętych trzech kredytów i czterech pożyczek, co potwierdzają m.in. każdorazowe pozytywne opinie RIO o możliwości ich spłaty.

(Dowód: akta kontroli str. 997-1006)

Jst nie ponosiła innych kosztów związanych z obsługą zadłużenia, poza spłatą rat kapitałowych i odsetek od kredytów i pożyczek.

(Dowód: akta kontroli str. 984-988)

Zarówno kredyty inwestycyjne w EBI, jak i pożyczki w WFOŚiGW udzielone zostały jst na warunkach preferencyjnych, po kosztach niższych od kosztów oferowanych przez banki komercyjne. Zaciągnięcie kredytu w Banku Nordea na spłatę poręczenia było poprzedzone prawidłowo przeprowadzonym postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego.

2.2. Na każdy rok budżetowy w badanym okresie Miasto posiadało WPF, co było zgodne z art. 226 ufp. W 2013 r. obowiązywała prognoza na lata 2013-2029, wprowadzona uchwałą Nr XXII/433/12 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z 17 grudnia 2012 r., w roku 2014 - prognoza na lata 2014-2017, wprowadzona uchwałą Nr XXXIII/634/13 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z 18 grudnia 2013 r. a w roku 2015 - prognoza na lata 2015-2020, wprowadzona uchwałą Nr III/34/2014 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z 17 grudnia 2014 r. Prognozy te uchwalane były razem z uchwałami budżetowymi jst na dany rok budżetowy. Każda z prognoz obejmowała rok budżetowy tożsamy z rokiem uchwalanej uchwały budżetowej oraz następujące po nim trzy kolejne lata budżetowe, a prognozy kwoty długu sporządzono na okres, na który zaciągnięto oraz planowano zaciągnąć zobowiązania. Prognozy finansowe zawierały dane wskazane w art. 226 ufp, tj. dochody oraz wydatki bieżące, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia, dochody oraz wydatki majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku, wynik budżetu, przeznaczenie nadwyżki albo sposób sfinansowania deficytu, przychody i rozchody budżetu, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia, kwotę długu oraz sposób sfinansowania jego spłaty, kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia, w tym ze środków z budżetu UE.

Wartości przyjęte w WPF były zgodne z uchwałami budżetowymi jst, zarówno w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów jak też w zakresie długu.

W ocenie NIK, dochody i wydatki bieżące na lata objęte prognozami ustalone zostały przy zachowaniu relacji wynikającej z art. 242 ufp, a prognoza kwoty długu została sporządzona z zachowaniem wymogu wynikającego z art. 243 ufp.

(Dowód: akta kontroli str. 861-890)

RIO wydała pozytywne opinie o przedłożonych przez Prezydenta Miasta projektach uchwał w sprawie WPF na lata 2013-2029, 2014-2017 i 2015-2020.

(Dowód: akta kontroli str. 658-661, 664-665, 667-668, 672-673)

W 2013 r. zrealizowano dochody ze sprzedaży majątku w kwocie 37.981,7 tys. zł, tj. o 659,6% wyższe od planowanych, co związane było ze zbyciem przez Miasto akcji w spółce Tauron Ciepło S.A.⁸⁹.

Zrealizowane w 2014 r. dochody ze sprzedaży majątku wyniosły 9.295,6 tys. zł i były wyższe od zaplanowanych o 15,5%, co pozwoliłoby na uzyskanie wartości IWZ na poziomie 2,91/13,45, tj. na poziomie nieznacznie korzystniejszym od planowanego.

Na 31 października 2015 r. wartość zrealizowanych dochodów z majątku wyniosła 14.517,4 tys. zł, co stanowiło 13,7 % dochodów planowanych.

(Dowód: akta kontroli str. 18-19, 857, 860)

Wielkości zakładanych w WPF rozchodów oraz wydatków z tytułu odsetek wynikały z zawartych umów, harmonogramów spłat.

(Dowód: akta kontroli str. 974)

Nie stwierdzono przeszacowywania planowanych dochodów w budżecie Miasta i WPF.

(Dowód: akta kontroli str. 376-560)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Miasta w zakresie rzetelności analiz warunków i skutków operacji finansowych oraz ich wpływu na bezpieczeństwo finansowe jst.

3. Gospodarność stosowanych operacji finansowych oraz dofinansowania kapitałowego spółek komunalnych

Opis stanu faktycznego

3.1. Koszty obsługi trzech kredytów⁹⁰ i czterech pożyczek⁹¹ pozyskanych przez Miasto, prognozowane do spłaty w momencie zawarcia poszczególnych umów w okresie 2013 r. – I połowa 2015 r. wynosiły łącznie 13.221,0 tys. zł.

W dniach zawarcia umów z EBI o kredyt na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej (29 października 2010 r.) i kredyt na przebudowę DK (13 sierpnia 2013 r.), oprocentowanie kredytów wynosiło odpowiednio 0,03% i 0,04% i było istotnie niższe od średniego rynkowego kosztu kredytu dla samorządów

⁸⁹ Uchwała Rady Miejskiej nr XXXII/617/13 z dnia 6 listopada 2013 r. o wyrażeniu zgody na zbycie akcji

⁹⁰ Tj. dwóch kredytów z EBI (na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i przebudowę DK) oraz kredytu z banku Nordea na spłatę poręczenia udzielonego przez Miasto Dąbrowa Górnicza spółce Nemo.

⁹¹ Z WFOSiGW na termomodernizację szkół.

(WIBOR 3M plus 2 punkty procentowe, który w tych latach wynosił odpowiednio 5,85% i 4,69%).

W dniach zawarcia umów z WFOŚiGW na termomodernizację szkół (29 września 2010 r. – dwie, 18 czerwca 2013 r. i 18 czerwca 2015 r.), oprocentowanie pożyczek wynosiło 3% w 2010 r. i 2015 r. oraz 4,28% w 2013 r. i było korzystniejsze od ww. średniego rynkowego kosztu kredytu dla samorządów (który wynosił 5,84% w 2010 r., 4,75% w 2013 r. i 3,71% w 2015 r.).

W dniu zawarcia umowy z bankiem Nordea na spłatę poręczenia udzielonego spółce Nemo (6 grudnia 2007 r.), oprocentowanie kredytu wynosiło 5,31%⁹² i było niższe od ww. średniego rynkowego kosztu kredytu, który wynosił 7,63%.

W ocenie NIK, korzystanie przez jst z finansowania w formie ww. kredytów i pożyczek było działaniem gospodarnym.

(Dowód: akta kontroli str. 315, 995)

3.2. W odniesieniu do kredytu na spłatę poręczenia udzielonego spółce Nemo, zamawiający prawidłowo określił w SIWZ cenę ofertową jako sumę kosztów odsetek i prowizji, którą zostanie obciążony przez kredytodawcę. Zgodnie z SIWZ, wybrano ofertę z najniższą kwotą odsetek (6.993,1 tys. zł) i marżą (0,2%), którą złożył bank Nordea⁹³. Zawarta umowa kredytowa zawierała postanowienia zgodne ze złożoną ofertą, która, w ocenie NIK, umożliwiła Miastu pozyskanie finansowania na najkorzystniejszych warunkach.

(Dowód: akta kontroli str. 174, 218-231)

3.3. W okresie 2013 r. – I połowa 2015 r., Miasto udzieliło wsparcia finansowego spółkom prawa handlowego realizującym zadania własne gminy (w zakresie rekreacji i sportu) ponosząc wydatki majątkowe w formie objęcia udziałów lub akcji w podwyższonym kapitale zakładowym dwóch spółek (MKS i Nemo) o łącznej wartości 48.011,0 tys. zł⁹⁴, (co wspomniano w pkt 1 wystąpienia pokontrolnego), w tym w kwocie 5.020,0 tys. zł za wkład pieniężny, a w kwocie 42.991,0 tys. zł za wierzytelność. Pozostałym spółkom komunalnym wsparcia nie udzielano.

(Dowód: akta kontroli str. 24-25)

Nabycie przez Miasto Dąbrowa Górnicza w 2014 r. nowoutworzonych udziałów spółki Nemo za 42.991,0 tys. zł nastąpiło poprzez skompensowanie ich wartości z posiadaną przez Miasto Dąbrowa Górnicza wierzytelnością w tej spółce z tytułu spłaty kredytu inwestycyjnego zaciągniętego przez Nemo, w związku z udzielonym przez Miasto Dąbrowa Górnicza poręczeniem spłaty tego kredytu⁹⁵. W okresie objętym kontrolą nie występowały inne formy wsparcia przez Miasto Dąbrowa Górnicza spółek komunalnych, w tym m.in. w formie świadczeń niepieniężnych.

(Dowód: akta kontroli str. 359-365, 989-991)

⁹² WIBOR 1M z 26.11.2007 r. – 5,20, WIBOR 1M z 27.11.2007 r. – 5,23, WIBOR 1M z 28.11.2007 r. – 5,25, WIBOR 1M z 29.11.2007 r. – 5,41, WIBOR 1M z 30.11.2007 r. – 5,48, średnia arytmetyczna z pięciu ostatnich dni roboczych – 5,31.

⁹³ Oferta złożona przez BOŚ O/Katowice zawierała cenę ofertową 7.061,0 tys. zł i marżę 0,25%, a oferta złożona przez ING Bank Śląski S.A. została odrzucona z uwagi na błędne obliczenie ceny oferty.

⁹⁴ W tym: Nemo – 47.991,0 tys. zł i MKS – 20,0 tys. zł.

⁹⁵ Kwota kapitału w kwocie 28.780,0 tys. zł (po uwzględnieniu spłat dokonanych przez Nemo dla Miasta) i odsetki od nieterminowych spłat rat przez spółkę Nemo w kwocie 14.211,0 tys. zł.

Zobowiązania długoterminowe spółek komunalnych, w których Miasto Dąbrowa Górnicza miało przez cały rok 100% udziałów wynosiło 386,2 tys. zł w 2013 r. (MZUM)⁹⁶ i 8.354,9 tys. zł w 2014 r. (MZUM i Nemo).

Zobowiązania długoterminowe siedmiu spółek komunalnych, w których Miasto Dąbrowa Górnicza miała w 2013 r. od 0,04% do 52,34%, a w 2014 r. od 0,02% do 86,34% udziałów lub akcji wynosiły łącznie na koniec 2013 r. 125.765,3 tys. zł i 2014 r. 209.013,8 tys. zł⁹⁷.

(Dowód: akta kontroli str. 817-832, 833)

Wyżej wymienione formy wsparcia (podwyższenie kapitału, zamiana kapitału na udziały, zobowiązania długoterminowe spółek komunalnych) nie miały wpływu na koszty, dług i wskaźnik zadłużenia Miasta określony w art. 243 ufp.

W przypadku spłaty kredytu otrzymanego z banku Nordea na spłatę poręczenia udzielonego spółce Nemo, miał on wpływ zarówno na koszty⁹⁸ (0,06%, tj. 375,1 tys. zł w 2013 r. i 0,03%, tj. 145,3 tys. zł w 2014 r. kosztów ogółem jst⁹⁹), jak i na IWZ, którego wartość bez kosztów tego kredytu i rat kapitałowych byłaby nieznacznie korzystniejsza i wynosiłaby 2,44/13,45 w 2014 r.¹⁰⁰ i 4,79/15,12 w 2015 r.¹⁰¹ W 2013 r., kwota długu jst. bez uwzględnienia kredytu z Banku Nordea byłaby nieznacznie korzystniejsza i wynosiłaby wg uchwały budżetowej (po zmianach) 25,26%¹⁰², co spełniało wymogi art. 170 ufp.

(Dowód: akta kontroli str. 315, 892-898)

Obejmowanie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółek komunalnych i spłata kredytu w związku z udzielonym poręczeniem spółce Nemo, zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej¹⁰³, nie stanowiło pomocy publicznej¹⁰⁴ i było zgodne z uchwałami budżetowymi.

(Dowód: akta kontroli str. 989-991)

Miasto monitorowało sytuację finansową i poziom zadłużenia spółek komunalnych poprzez analizę ich wyników przekazywanych jst w kwartalnych informacjach sporządzanych zgodnie z zarządzeniami Prezydenta Miasta w sprawie określenia zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami prawa handlowego z udziałem mienia komunalnego Gminy – Miasta Dąbrowa Górnicza¹⁰⁵. Informacje kwartalne o spółkach zawierały m. in. dane ekonomiczne dotyczące wyniku brutto i netto, zobowiązań, ocenę bieżącej sytuacji ekonomicznej spółki, wyszczególnienie zaciągniętych pożyczek i kredytów, jak również określenie zagrożenia działalności spółek.

Ponadto, jst wykorzystywała sprawozdania finansowe spółek za dany rok obrotowy m.in. do sporządzenia bilasu skonsolidowanego.

(Dowód: akta kontroli str. 562-563, 989-991)

⁹⁶ Według konsolidacyjnego arkusza nr 3 – ustalenie bilansu jednostki dominującej i jednostek zależnych na 31 grudnia 2013 r., stanowiącego załącznik do bilansu skonsolidowanego jst.

⁹⁷ Według bilansów spółek komunalnych, w których Miasto Dąbrowa Górnicza nie miało przez cały rok 100% udziałów.

⁹⁸ W 2013 r. raty kapitałowe 5.940,0 tys. zł i odsetki 375,1 tys. zł, w 2014 r. raty kapitałowe 3.780,0 tys. zł, odsetki 145,3 tys. zł.

⁹⁹ Koszty ogółem jst według rachunku zysków i strat na 31 grudnia 2013 r. wynosiły 621.557,4 tys. zł, a na 31 grudnia 2014 r. 554.858,6 tys. zł.

¹⁰⁰ Według uchwały budżetowej na 2014 r. IWZ wynosił 2,99/13,45.

¹⁰¹ Wg uchwały budżetowej na 2015 r. IWZ wynosił 5,32/15,12.

¹⁰² Wg uchwały budżetowej na 2013 r. (ze zmianami) wskaźnik zadłużenia wynosił 26,28%.

¹⁰³ Dz. Urz.UE 2012 C 326, s. 1.

¹⁰⁴ Pomocą publiczną jest wszelka pomoc, która łącznie spełnia następujące przesłanki: beneficjentem wsparcia jest przedsiębiorca w rozumieniu funkcjonalnym, pomoc jest udzielona za pośrednictwem lub ze źródeł państwowych, pomoc stanowi korzyść dla beneficjenta oraz jest selektywna, pomoc zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorcom, pomoc wpływa na wymianę handlową pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej.

¹⁰⁵ Zarządzenie nr 63.2014 z dnia 22 grudnia 2014 r. i nr 1973/06 z 2 lutego 2006 r.

W celu dokonania oceny wykonania przez spółki komunalne zadań publicznych Naczelnicy Wydziałów i kierownicy komórek równorzędnych jst sporządzali wykazy zadań przewidzianych do realizacji przez spółki komunalne w danym kwartale, a następnie informację z wykonania zadań zaplanowanych w danym kwartale, z podaniem ew. przyczyn w sytuacji ich niezrealizowania, co było zgodne z Poleceniem służbowym Prezydenta Miasta nr WA-I.120.1.6.2011 z 7 kwietnia 2011 r.

(Dowód: akta kontroli str. 562-563, 989-991)

W ocenie NIK, jst należycie wywiązywała się z obowiązku zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, dotyczącej podmiotów nadzorowanych i zależnych, co było zgodne z art. 69 ufp.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Miasta w zakresie gospodarności stosowanych operacji finansowych oraz dofinansowania kapitałowego spółek komunalnych.

4. Prawdliwość ujęcia operacji finansowych w ewidencji księgowej, w dokumentach planistycznych i sprawozdawczości budżetowej samorządów, z uwzględnieniem wypełnienia zasady jawności finansów publicznych

Opis stanu faktycznego

Kwoty uzyskane z tytułu pożyczki z Nordea Bank Polska S.A. i kredyty z EBI oraz odsetki zwiększające kwoty kredytów były prawidłowo księgowane na stronie Ma konta 134, a kwoty rat spłaty kredytu bankowego oraz wyksięgowanie odsetek, które uprzednio zostały dopisane do kwoty kredytu na stronie Wn konta 134.

Kwoty uzyskane z tytułu pożyczki z WFOŚiGW oraz odsetki zwiększające kwoty pożyczek były prawidłowo księgowane na stronie Ma konta 260, a kwoty rat spłaty pożyczki wyksięgowanie odsetek, które uprzednio zostały dopisane do kwoty pożyczki na stronie Wn konta 260.

Księgowania takie były zgodne z zasadami księgowania ustalonymi w obowiązującej od 1 stycznia 2012 r. polityce rachunkowości, wprowadzonej Zarządzeniem Prezydenta Miasta Nr 244.2011 z dnia 18.05.2011r. zmienionego Zarządzeniem Nr 1228.2012 Prezydenta Miasta z dnia 10.08.2012 r., a od 1 stycznia 2014 r. Zarządzeniem 2063.2014 Prezydenta Miasta z dnia 2.01.2014 r. zmienionego Zarządzeniem 2489.2014 Prezydenta Miasta z dnia 12.09.2014 r.

Kwoty pożyczek oraz kredytów na ostatni dzień każdego kwartału wykazywane na stronie Ma konta 134 oraz na stronie Ma konta 260 były zgodne z kwotami wykazywanymi w kwartalnych i rocznym sprawozdaniach Rb-Z kwartalnego sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń za okresy objęte kontrolą.

(Dowód: akta kontroli str. 316-347)

Sporządzone za lata 2013-2015 r. (I półrocze) sprawozdania budżetowe Rb-27S oraz Rb-Z w zakresie objętym kontrolą zawierały dane zgodne z danymi ujętymi w księgach rachunkowych Miasta. Na podstawie danych ujętych w księgach rachunkowych sporządzano również bilans za lata 2013-2014. Prawdopodobność prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz sporządzonych na ich podstawie sprawozdań rocznych potwierdzili również biegli w opiniach z badania ksiąg rachunkowych.

Opracowane dla Miasta WPF sporządzone zostały zgodnie z zasadami określonymi w art. 226-232 ufp. oraz zawierała wszystkie określone w art. 226 ufp. elementy.
(Dowód: akta kontroli str. 376-560, 967-979)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Miasta w zakresie ujmowania operacji finansowych w ewidencji księgowej, dokumentach planistycznych i sprawozdawczości budżetowej.

5. Zarządzanie zobowiązaniami i płynnością

Opis stanu
faktycznego

5.1. W okresie objętym kontrolą Miasto posiadało bieżącą płynność finansową oraz pełną zdolność do regulowania zobowiązań, w tym wynikających z zawartych umów o kredyty oraz o pożyczki. Zobowiązania z tytułu zawartych umów kredytowych i pożyczkowych były regulowane terminowo. Umowy kredytowe realizowane w okresie objętym kontrolą były zawarte na warunkach preferencyjnych w stosunku do warunków w bankach komercyjnych. W WPF i uchwałach budżetowych uwzględniono wartości zobowiązań umożliwiających realizację jego zadań. Miasto wykazywało równowagę finansową. Wskaźniki płynności finansowej w układzie rzeczywistym¹⁰⁶ oraz wskaźniki płynności natychmiastowej¹⁰⁷ w okresie lipiec-grudzień 2014 r. wynosiły od 1,01 do 1,33, natomiast w okresie styczeń-czerwiec 2015 r. wykazywały tendencję spadkową od 2,54 do 1,30¹⁰⁸. Jak wyjaśniła Skarbnik Miasta wysoka wartość wskaźników płynności w styczniu i lutym 2015 r. spowodowana była zwiększeniem dochodów w I kw. w związku z jednorazowo otrzymanymi środkami z tytułu refundacji wydatków związanych z realizacją projektu współfinansowanego ze środków europejskich (25.094,5 tys. zł) i osiągniętymi wolnymi środkami z roku poprzedniego (73.491,6 tys. zł). Wskaźniki płynności finansowej w układzie planowanym wynosiły w okresie od lipca 2014 r. – czerwca 2015 r. 1,0.

(Dowód: akta kontroli str. 22-23, 26-33, 376-560, 900-909, 919-928, 1007)

Miasto posiadało środki na rachunku bankowym w kwocie od 13.680,0 tys. zł w styczniu 2013 r. do 124.622,9 tys. zł w grudniu 2013 r., od 26.599,2 tys. zł w styczniu 2014 r. do 77.468,2 tys. zł w grudniu 2014 r. i od 40.646,6 tys. zł w styczniu 2015 r. do 28.801,5 tys. zł w czerwcu 2015 r.

Rachunek bankowy jst. w objętych kontrolą ostatnich dniach każdego miesiąca okresu styczeń 2013 r. – czerwiec 2015 r. oraz w każdym dniu roboczym marca 2013 r. i sierpnia 2014 r. nie wykazywał salda ujemnego.

¹⁰⁶ Liczony jako relacja zrealizowanych dochodów i przychodów do wydatków i rozchodów (WPFr).

¹⁰⁷ Liczone jako: relacja zrealizowanych dochodów i przychodów do wydatków, rozchodów i zobowiązań (WPFN-I i WPFN-II) oraz jako relacja zrealizowanych dochodów, przychodów i należności do wydatków, rozchodów i zobowiązań (WPFN-III i WPFN-IV).

¹⁰⁸ W tym wskaźnik WPFr wynosił w styczniu 2015 r. 2,38, w lutym 1,95 a w okresie marzec-czerwiec 2015 r. od 1,61 do 1,37.

W okresie styczeń 2013 r. – czerwiec 2015 r. Miasto posiadało miesięczne lokaty środków pieniężnych o wartościach od 20.000,0 tys. zł do 85.000,0 tys. zł oraz kwortalne o wartości od 65.000,0 tys. zł do 75.000,0 tys. zł.

(Dowód: akta kontroli str. 373-375, 801, 805-808)

W latach 2013-2015 Miasto nie korzystało z kredytów lub pożyczek na finansowanie działalności bieżącej. Głównymi źródłami finansowania działalności bieżącej były dochody od osób prawnych, osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz dochody związane z ich poborem, m.in. z: podatków od nieruchomości, udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, opłat i kar za korzystanie ze środowiska, subwencji ogólnej – części oświatowej, dotacji na zadania własne oraz na zadania zlecone a także z programów unijnych.

Miasto z uzyskanych dochodów bieżących finansowało wydatki bieżące a z dochodów majątkowych wydatki majątkowe.

(Dowód: akta kontroli str. 407-446, 467-498, 989-991)

W okresie styczeń 2013 r. – czerwiec 2015 r. Miasto nie posiadało zobowiązań wymagalnych, a udział zobowiązań krótkoterminowych w zobowiązaniach ogółem wynosił 100%.

Zmiany w sytuacji ekonomiczno-finansowej Miasta w latach 2013-2015 nie spowodowały utraty płynności finansowej i zdolności do spłaty zobowiązań.

Monitorowanie płynności finansowej Miasta prowadzone było m.in. w formie:

- comiesięcznych informacji z wykonania budżetu miast, które zawierają wskaźniki określające kondycję finansową gminy,
- analiz wskaźników dotyczących danego roku i lat przyszłych, wynikających z ustawy o finansach publicznych każdorazowo przy sporządzaniu projektu zmian do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej w części Przepływy Pieniężne,
- sporządzanych i przedkładanych do EBI informacji o przestrzeganiu wskaźników wynikających z ustawy o finansach publicznych oraz wskaźnika stosunku nadwyżki operacyjnej brutto do odsetek na koniec dowolnego roku budżetowego, który nie może być mniejszy niż 1,5,
- monitorowania stanu rachunku bankowego gminy i analizowania zarówno otrzymanych dochodów oraz przekazanych środków na wydatki na koniec każdego dnia.

(Dowód: akta kontroli str. 22-25, 562-568)

W umach kredytowych, na podstawie których Miasto korzystało w latach 2013-2015 z operacji finansowych były zawarte klauzule dopuszczające możliwość wcześniejszej spłaty zobowiązań. W umowie z bankiem Nordea wcześniejsza spłata kredytu nie skutkowała dodatkowymi kosztami. W umowach kredytowych z EBI przewidziana była możliwość dobrowolnej przedterminowej spłaty, przy czym w przypadku spłaty transzy o stałej stopie oprocentowania naliczane mogło być odszkodowanie¹⁰⁹, natomiast spłata transzy o zmiennej stopie oprocentowania nie skutowała naliczeniem prowizji od jej wcześniejszej spłaty. W latach 2013 r. – I połowa 2015 r. nie dokonywano wcześniejszej spłaty kredytów z EBI.

¹⁰⁹ prowizja w wysokości nadwyżki odsetek naliczanych netto od marży jakie narosłyby od kwoty wcześniejszej spłaty nad odsetkami jakie narosłyby gdyby naliczono je według stopy redystrybucyjnej pomniejszonej o 0,15%.

W odniesieniu do pożyczek z WFOŚ nie występowała możliwość ich wcześniejszej spłaty z uwagi fakt, że spłata pożyczek następowała po zakończeniu zadania.
(Dowód: akta kontroli str. 26-33, 141-178, 900-909, 919-928, 984-988)

5.2. Zasady funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie oraz w jednostkach organizacyjnych Miasta były uregulowane zarządzeniami Prezydenta Miasta^{110,111}. Zarządzenia te zawierały procedury m.in. nadzoru służbowego, kontroli funkcjonalnej, czynności kontroli merytorycznej o charakterze zadaniowym, audytu wewnętrznego oraz dokumentacji audytowej.

Badania audytora wewnętrznego, w ramach przeprowadzanych corocznie audytów wykonania budżetu Miasta - za 2010 r. i za 2014 r. obejmowały m.in. indywidualne wskaźniki zadłużenia, wieloletnie prognozy finansowe, spłaty kredytów i pożyczek oraz funkcjonowanie kontroli zarządczej w zakresie wykonania budżetu. W opiniach audytor stwierdzał, że proces planowania, wykonania i realizacji budżetu został zaprojektowany w sposób racjonalny, zgodny z przepisami prawa, w zamierzony sposób poprzez wspieranie realizacji założonych celów i zadań, przy planowaniu osiągnięcia największych możliwych rezultatów.

(Dowód: akta kontroli str. 726-788)

Zasady nadzoru właścicielskiego nad spółkami prawa handlowego z udziałem mienia komunalnego Miasta oraz zadania związane z realizacją tego nadzoru zostały określone w zarządzeniu Prezydenta Miasta¹¹². Określił w nim m.in. zasady monitorowania spółek w oparciu o kwartalne ankiety zawierające takie informacje jak: dane o wysokość kapitałów na początek i koniec okresu sprawozdawczego, wskaźniki ekonomiczne (wskaźniki rentowności, wskaźniki płynności, wskaźniki obrotu: zapasami, należnościami i zobowiązaniami oraz ogólny poziom zadłużenia), informacje o terminowości regulowania zobowiązań, informację o toczących się w spółce postępowaniach (układowych i bankowego postępowania ugodowego), w przypadku wystąpienia straty netto, utraty zdolności kredytowej lub braku płynności finansowej podanie przyczyny oraz krótkiego opisu działań mających na celu poprawę kondycji spółki, wskazanie zagrożeń w działalności spółki, informacja o przeprowadzonych w spółce kontrolach i ich wynikach oraz informacja o działalności rady nadzorczej.

Na podstawie informacji złożonych przez Spółkę Nemo stwierdzono, że zawierały one dane wymagane tym zarządzeniem.

(Dowód: akta kontroli str. 899)

Zadania kontrolne i nadzorcze wobec spółek z udziałem Miasta realizował Wydział Nadzoru Właścicielskiego i Kontroli Wewnętrznej. Do zadań tych należało m.in.:

- opiniowanie we współpracy z innymi wydziałami/komórkami równorzędnymi Urzędu Miejskiego okresowych informacji, raportów składanych przez Spółki zależne wraz z wnioskami dla Prezydenta Miasta,

¹¹⁰ Zarządzenie nr 550.2011 z 15.09.2011 r. w sprawie zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych Miasta Dąbrowa Górnicza uchylone zarządzeniem nr 1700.2013 z 10.06.2013 r.

¹¹¹ Zarządzenie nr 549.2011 z 15.09.2011 r. w sprawie zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Dąbrowie Górniczej uchylone zarządzeniem nr 1699.2013 z 10.06.2013 r. ze zmianami z zarządzenia nr 1981.2013 z 15.11.2013 r.

¹¹² zarządzenie Nr 1973/06 Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej z dnia 2.02.2006 r. - z dniem 01.01.2015 r. zasady te regulowało zarządzenie Nr 63.2014 Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej z dnia 22.12.2014 r.

- opiniowanie obsad personalnych Rad Nadzorczych i Zarządów Spółek zależnych,
- realizacja funkcji nadzoru właścicielskiego nad spółkami prawa handlowego z udziałem miasta,
- prowadzenie spraw związanych z poręczeniami na rzecz spółek prawa handlowego.

(Dowód: akta kontroli str. 958)

W latach 2013-2015 wszystkie spółki, w których Miasto posiadało udziały, złożyły do Wydziału Nadzoru Właścicielskiego i Kontroli Wewnętrznej roczne sprawozdania finansowe wraz z opiniami z badania przez biegłych rewidentów. We wszystkich przypadkach biegli stwierdzili rzetelność i jasność informacji dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej. Ponadto stwierdzili, że zostały sporządzone zgodnie z wymaganiami zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, były zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu/umowy oraz, że sprawozdania z działalności były kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości, a zawarte w nich informacje, pochodzące ze zbadanego rocznego sprawozdania finansowego są z nim zgodne.

W latach 2013-2015 (I półrocze) nadzór Miasta nad spółkami działającymi z udziałem mienia jest prowadzony był przez udział w radach nadzorczych przedstawicieli Miasta oraz otrzymywanych ze spółek ww. informacji. Miasto nie przeprowadzało kontroli w tych spółkach.

(Dowód: akta kontroli str. 836-854)

W Urzędzie nie sporządzono bazy kandydatów na członków rad nadzorczych spółek. W latach 2013-2015 (I półrocze) Miasto Dąbrowa Górnicza nie kierowało swoich przedstawicieli (nowych przedstawicieli) do spółek działających z udziałem mienia Miasta.

Naczelnik Wydziału wyjaśnił, że: „(...) prowadzenie bazy danych kandydatów na członków rad nadzorczych wiązałoby się z koniecznością stałego gromadzenia i przetwarzania danych osobowych osób zgłaszających się do takiej bazy niezależnie od tego, czy aktualnie toczyłby się proces uzupełniania składów rad nadzorczych poszczególnych spółek. Z punktu widzenia przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1182 ze zm.) możliwość gromadzenia i przetwarzania danych osobowych przez organ administracji publicznej w sytuacji, gdy prowadzenie zbioru danych - bazy o kandydatach na członków rad nadzorczych nie ma umocowania ustawowego, budzi poważne wątpliwości natury prawnej(...)”.

(Dowód: akta kontroli str. 856)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Miasta w zakresie zarządzania zobowiązaniami i płynnością finansową.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹¹³ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni

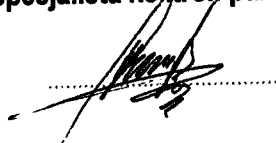
Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

¹¹³ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096, zwana dalej „ustawą o NIK”.

od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK
w Katowicach.

Katowice, dnia 17 grudnia 2015 r.

Kontroler
Ryszard Pucek
Gł. specjalista kontroli państwowej

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

DYREKTOR
Delegatura NIK w Katowicach

up. Przemysław Fedorowicz
VICE DYREKTOR

SPRAWOZDANIE

Rady Nadzorczej Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM.PL S.A. w Dąbrowie Górniczej z badania wprowadzenia do sprawozdania finansowego, bilansu, rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w kapitale własnym, informacji dodatkowej, sprawozdania Zarządu z działalności Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM.PL Sp. z o.o. i wniosku Zarządu dotyczącego podziału zysku za okres działalności Spółki od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r.

Prawidłowość i rzetelność sprawozdania finansowego badała Biegła Rewident – Danuta Zdrojewska nr ewidencyjny 4601 reprezentująca Zespół Biegłych Rewidentów „STORNO” Sp. z o.o. w Katowicach. Umowa o badanie sprawozdania finansowego nr PK/12/2012 z dnia 05.10.2012r. zawarta została zgodnie z podjętą Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 16/2012/VIK z dnia 27.09.2012r.

Rada Nadzorcza zajmowała się oceną przedłożonego przez Zarząd sprawozdania finansowego na swym posiedzeniu w dniu 24.04.2013 roku.

Sprawozdanie finansowe składa się z:

1. Wprowadzenia do sprawozdania finansowego.
2. Bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2012 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 80.348.803,45 zł.
3. Rachunku zysku i strat za okres od 01.01.2012 do 31.12.2012 roku wykazującego zysk netto w wysokości 3.680.182,40 zł.
4. Rachunku przepływów pieniężnych w okresie obrotowym od 01.01.2012 do 31.12.2012 roku wykazującego zwiększenie stanu środków pieniężnych o kwotę 287.572,28 zł.
5. Zestawienia zmian w kapitale własnym w okresie obrotowym od 01.01.2012 do 31.12.2012 roku wykazującego zwiększenie kapitału własnego o kwotę 8.441.843,40 zł.
6. Informacji dodatkowej i objaśnień.
7. Sprawozdania z działalności Spółki.

Przedłożone przez Zarząd sprawozdanie finansowe Rada Nadzorcza uznaje za rzetelne i wiarygodne, sporządzone zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, Kodeksu spółek handlowych i Umowy Spółki.

Zarząd Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM.PL S.A. w dniu 12.03.2013 roku złożył oświadczenie o kompletności, rzetelności i prawidłowości sprawozdania finansowego przedstawionego do badania, ujawnienie w dodatkowych informacjach i objaśnieniach wszelkich zobowiązań warunkowych istniejących na dzień 31 grudnia 2012r. oraz niezaistnieniu do dnia złożenia oświadczenia zdarzeń wpływających w sposób istotny na wielkość danych wykazanych w sprawozdaniu finansowym za badany rok obrotowy.

Rada Nadzorcza podzieliła opinię Biegłej Rewident, że księgi rachunkowe Spółki są prowadzone w sposób prawidłowy i kompletny.

Zysk netto za rok obrotowy 2011 w kwocie 4.882.224,83 zł zgodnie z podjętą Uchwałą Nr 2/2012 z dnia 09.05.2012 roku Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników został przeznaczony na:

- kapitał zapasowy 4.602.224,83 zł,
- nagrody dla pracowników 250.000,00 zł,
- zasilenie ZFŚS 30.000,00 zł.

Bilans zamknięcia wykazany na 31.12.2011 r. został poprawnie wprowadzony do ksiąg rachunkowych jako bilans otwarcia roku obrotowego 2012.

Sprawozdanie finansowe za 2011 r. zostało złożone w Sądzie Rejonowym Katowice-Wschód w dniu 15.05.2012 r. Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego oraz zostało złożone w Urzędzie Skarbowym w Dąbrowie Górniczej w dniu 15.05.2012 r. i ogłoszone zostało w Monitorze Polskim B Nr 1524 z dnia 20.07.2012 r. poz. 8425.

1. Decyzją Zgromadzenia Wspólników wyrażoną w Uchwale Nr 1/2012 z dnia 06.04.2012 r. został podniesiony kapitał zakładowy Spółki o 5.041.500,00 zł i pokryty wkładem niepieniężnym o wartości 5.041.661,00 zł w postaci nieruchomości dla której ustanowiono księgę wieczystą o nr KA1D/00051900/6.

W wyniku powyższego wartość kapitału zakładowego (podstawowego) Spółki na koniec okresu obrotowego wyniosła 12.880.000,00 zł.

Kapitał ten dzieli się na 25.760 udziałów po 500 zł każdy. Przy czym jedynym udziałowcem w okresie badanym była Gmina Dąbrowa Górnicza.

2. W dniu 21.11.2012 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło Uchwałę Nr 14/2012 w sprawie przekształcenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w spółkę akcyjną.

Stosowny wpis w przedmiotowej sprawie do KRS został dokonany dnia 07.01.2013 r. – sygnatura akt KA.VIII NS-REJ.KRS/32630/12/739.

Przeprowadzona analiza pozycji bilansu i rachunku zysków i strat roku badanego (obrotowego) i roku poprzedzającego rok badany, wykazała co następuje:

- suma bilansowa w roku badanym w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o 7,1%, co w liczbach bezwzględnych wynosi 5.332.859,22 zł.,

- udział aktywów trwałych w aktywach bilansu roku badanego zwiększył się w stosunku do poprzedniego roku obrotowego o 5.065.221,32 zł.,
  - w roku badanym nastąpił wzrost aktywów obrotowych o 267.637,90 zł., w tym zwiększenie zapasów aż o 1.054.943,94 zł., spadek należności krótkoterminowych o 1.113.633,96 zł., oraz zwiększenie inwestycji krótkoterminowych o 287.572,28 zł.,
  - kapitał (fundusz) własny w roku badanym wzrósł o 8.441.843,40 zł. i stanowi 53,9% udziału w pasywach ogółem (wzrost o 7,4 % do roku 2011),
  - przychody netto ze sprzedaży w roku badanym wzrosły o 2.575.025,85 zł. w stosunku do roku poprzedniego. W tym samym okresie wzrosły koszty działalności operacyjnej o 3.822.568,57., co spowodowało, że zysk ze sprzedaży zmniejszył się o 1.247.542,72 zł., a zysk z działalności operacyjnej o 1.558.379,98 zł.,
  - pozostałe przychody operacyjne w roku badanym zwiększyły się o 66.613,67 zł.,
  - pozostałe koszty operacyjne w roku badanym wzrosły o 377.450,93 zł.,
  - przychody finansowe w roku badanym zwiększyły się o 108.437,64 zł.,
  - w tym samym okresie zwiększyły się koszty finansowe o kwotę 11.996,09 zł.,
  - w wyniku powyższych zmian w Rachunku Zysku i Strat, zysk brutto w roku badanym zmniejszył się w stosunku do poprzedniego roku o kwotę 1.461.938,43 zł., a zysk netto o 1.202.042,43 zł.
- Zysk netto w strukturze kapitału (funduszu) własnego wynosi 8,5% i zmalał o 5,6% w stosunku do roku poprzedniego.

Powyższa analiza wskaźników ekonomiczno-finansowych wykazuje, że Spółka jest nadal rentowna, a stosowane zasady rozliczeń przychodów i kosztów oraz wyceny składników majątkowych są zgodne z obowiązującymi przepisami oraz jasno odzwierciedlają charakter i zakres działalności jednostki.

Szczegółowa analiza wybranych wskaźników zyskowności, bieżącej płynności finansowej, stabilizacji finansowej oraz rynku kapitałowego pozwala stwierdzić, co następuje:

1. **Wskaźnik złotej reguły bilansowania w roku badanym osiągnął poziom 59%, co oznacza, że reguła nie została zachowana, gdyż kapitały stałe nie pokryły majątku trwałego Spółki. W pięciu latach poprzedzających rok badany, reguła ta też nie była zachowana. Jednak na podkreślenie zasługuje fakt 9,26% wzrostu tego wskaźnika w okresie badanym w stosunku do roku poprzedniego.**

- (4)
2. W Spółce utrzymują się pozytywne tendencje zyskowności o czym świadczą następujące wskaźniki:

	2012 r.	2011 r.	2010 r.
- zyskowność sprzedaży brutto	22,79	30,47	33,41
- zyskowność sprzedaży netto	18,20	25,41	27,36
- zyskowność majątku	4,58	6,51	6,13
- zyskowność kapitałów własnych	8,50	14,00	15,42

3. Natomiast w badanym okresie (2012r.) pogorszyła się zdecydowanie rotacja zapasów z 17 dni za 2011 rok do 35 dni za 2012 rok, co świadczy o wydłużeniu zamrożenia środków pieniężnych w zapasach (o 18 dni) przy wykonaniu wielkości sprzedaży w 105,22% do roku ubiegłego.
4. Odnotować należy pogorszenie się cyklu inkasa należności o 3 dni w stosunku do roku ubiegłego (22 dni-2011; 25 dni-2012 r).
5. Na przestrzeni ostatnich trzech lat postępuje stabilizacja finansowa Spółki, co ilustrują między innymi następujące wskaźniki:

	2012 r.	2011 r.	2010 r.
- ogólny poziom zadłużenia	0,16	0,21	0,28
- pokrycie majątku trwałego kapitałami stałymi	0,59	0,54	0,42
- trwałość struktury finansowania	0,85	0,79	0,72

6. Wartość rynkowa Spółki za okres badany spadła o czym świadczą wskaźniki rynku kapitałowego:

	2012 r.	2011 r.	2010 r.
- zysk na jeden udział	142,86	311,42	295,01
- wartość księgowa Spółki na jeden udział	1.681,34	2.224,24	1.912,82

Na podstawie analizy w/w wskaźników ekonomiczno-finansowych za 2012 rok, stwierdzić można, że Spółka osiągnęła dobre wyniki z działalności.

Jednak w ocenie Rady Nadzorczej największym zagrożeniem dla działalności Spółki na przestrzeni 2013 roku może być utrata płynności finansowej.

Istnieją nadal trzy zasadnicze powody, które mogą zdecydować o utracie płynności finansowej Spółki tj.:

1. Niekorzystny wynik postępowania sądowego przed Sądem Okręgowym w Katowicach (Sygn. akt IC 497/05 z powództwa „Centrum Administracji” Sp. z o.o. o zwrot poniesionych nakładów na nieruchomości zabudowanej obiektem Centrum Administracji – KW Nr 27249 oraz odsetek liczonych wg Powoda od dnia wezwania do zapłaty. Rozstrzygnięcie sporu o nakłady w I-szej instancji nastąpiło 26 stycznia 2010 roku. W dniu 24 lutego 2010 roku Spółka wniosła apelację od Wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach Wydział I Cywilny Sygn. akt IC 497/05/7 z dnia 26 stycznia 2010 roku. Rozstrzygnięcie apelacji nastąpiło w dniu 16 września 2010 roku wyrokiem Sygn. akt I A Ca 273/10. Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny uchylił wyrok pierwszej instancji przekazując sprawę do ponownego rozpatrzenia. Obecnie sprawa jest ponownie rozpatrywana przez Sąd Okręgowy w Katowicach jako Sąd I instancji Sygn. akt 746/10. Utworzona rezerwa na zobowiązanie z tytułu odsetek wynosi 24.153.167,87 zł i wykazana jest w pasywach bilansu poz. B.I.3.
2. Ciążący na Spółce nadal obowiązek spłaty (w ramach poręczenia rzeczowego w trybie art. 518 kc) kredytu zaciągniętego na budowę Centrum Administracji na rzecz Banku Zachodniego WBK S.A. we Wrocławiu. Powyższe zobowiązanie Spółka reguluje z zysku netto, którego wielkość jest niewystarczająca na pełne pokrycie przedmiotowego zobowiązania. Wielkość tego zobowiązania wynosi 8.858.149,11 zł i wykazana jest w pasywach bilansu za 2012 rok poz. B.III.2.i. /jako inne zobowiązania krótkoterminowe/.
3. Uzyskanie nierentownego wyniku (-25,03 % netto) za 2012 rok z tytułu sprzedaży wykonanych robót i usług w kontekście stojących do realizacji zadań przez Spółkę na kontraktach z zakresu infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej w dzielnicach Dąbrowy Górniczej (Ząbkowice-W5, Strzemieszyce-W4).

Konkludując-Rada Nadzorcza podjęła Uchwałę pozytywnie opiniującą sprawozdanie finansowe Spółki i rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu przyjęcie tego sprawozdania.

Rada Nadzorcza pozytywnie ustosunkowuje się do wykonywania obowiązków przez Prezesa Zarządu-Tomasza Sołtysika za okres od 01.01.2012 do 31.12.2012 r., rekomendując powyższe stosowaną Uchwałą do Walnego Zgromadzenia.

Rada Nadzorcza akceptuje proponowany przez Zarząd Spółki projekt podziału zysku netto w wysokości 3.680.182,40 zł i poprzez swoją Uchwałę rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu przyjęcie propozycji dotyczących podziału zysku netto z przeznaczeniem go na:

- podwyższenie kapitału zapasowego w wysokości 3.650.182,40 zł.,
- na zasilenie Funduszu Świadczeń Socjalnych w wysokości 30.000,00 zł.

Dąbrowa Górnicza 24.04.2013 rok

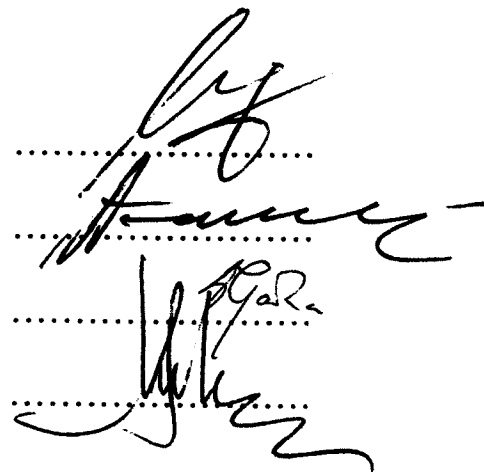
Rada Nadzorcza

Przewodniczący – Marek Piotrowski

Z-ca Przewodniczącego – Ryszard Wandasiewicz

Sekretarz – Stanisław Gałka

Członek – Piotr Cebula

SPRAWOZDANIE

Rady Nadzorczej Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM.PL S.A. w Dąbrowie Górniczej z badania wprowadzenia do sprawozdania finansowego, bilansu, rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w kapitale własnym, informacji dodatkowej, sprawozdania Zarządu z działalności Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM.PL S.A. i wniosku Zarządu dotyczącego podziału zysku za okres działalności Spółki od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r.

Prawidłowość i rzetelność sprawozdania finansowego badała Biegła Rewident – Danuta Zdrojewska nr ewidencyjny 4601 reprezentująca Zespół Biegłych Rewidentów „STORNO” Sp. z o.o. w Katowicach. Umowa o badanie sprawozdania finansowego nr PK/11/2013 z dnia 05.08.2013r. zawarta została zgodnie z podjętą Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 20/2013/IK z dnia 30.07.2013r.

Rada Nadzorcza zajmowała się oceną przedłożonego przez Zarząd sprawozdania finansowego na swym posiedzeniu w dniu 26.03.2014 roku.

Sprawozdanie finansowe składa się z:

1. Wprowadzenia do sprawozdania finansowego.
2. Bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2013 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 84.817.980,99 zł.
3. Rachunku zysku i strat za okres od 01.01.2013 do 31.12.2013 roku wykazującego zysk netto w wysokości 5.773.451,00 zł.
4. Rachunku przepływów pieniężnych w okresie obrotowym od 01.01.2013 do 31.12.2013 roku wykazującego zwiększenie stanu środków pieniężnych o kwotę 673.264,56 zł.
5. Zestawienia zmian w kapitale własnym w okresie obrotowym od 01.01.2013 do 31.12.2013 roku wykazującego zwiększenie kapitału własnego o kwotę 5.743.451,00 zł.
6. Informacji dodatkowej i objaśnień.
7. Sprawozdania z działalności Spółki.

Przedłożone przez Zarząd sprawozdanie finansowe Rada Nadzorcza uznaje za bardzo rzetelne i wiarygodne, sporządzone zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, Kodeksu spółek handlowych i Umowy Spółki.

Zarząd Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM.PL S.A. w dniu 03.03.2014 roku złożył oświadczenie o kompletności, rzetelności i prawidłowości sprawozdania finansowego przedstawionego do badania, ujawnienie w dodatkowych informacjach i objaśnieniach wszelkich zobowiązań warunkowych istniejących na dzień 31 grudnia 2013r. oraz niezaistnieniu do dnia złożenia oświadczenia zdarzeń wpływających w sposób istotny na wielkość danych wykazanych w sprawozdaniu finansowym za badany rok obrotowy.

Rada Nadzorcza podziela opinię Biegłej Rewident, że księgi rachunkowe Spółki są prowadzone w sposób prawidłowy, przejrzysty i kompletny.

Zysk netto za rok obrotowy 2012 w kwocie 3.680.182,40 zł zgodnie z podjętą Uchwałą Nr 10/2013 z dnia 23.05.2013 roku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia został przeznaczony na:

- kapitał zapasowy	3.650.182,40 zł,
- zasilenie ZFŚS	30.000,00 zł.

Bilans zamknięcia wykazany na 31.12.2012 r. został poprawnie wprowadzony do ksiąg rachunkowych jako bilans otwarcia roku obrotowego 2013.

Sprawozdanie finansowe za 2012 r. zostało złożone w Sądzie Rejonowym Katowice-Wschód w dniu 06.06.2013 r. Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego oraz zostało złożone w Urzędzie Skarbowym w Dąbrowie Górniczej.

Przeprowadzona analiza pozycji bilansu i rachunku zysków i strat roku badanego (obrotowego) i roku poprzedzającego rok badany, wykazała co następuje:

- suma bilansowa w roku badanym w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o 5,56%, co w liczbach bezwzględnych wynosi 4.469.177,54 zł.,
- udział aktywów trwałych w aktywach bilansu roku badanego zmniejszył się w stosunku do poprzedniego roku obrotowego o 3.380.168,64 zł.,
- w roku badanym nastąpił bardzo duży wzrost aktywów obrotowych o 7.849.346,18 zł., w tym zwiększenie zapasów aż o 1.477.925,44 zł., wzrost należności krótkoterminowych o 5.259.114,82 zł., oraz zwiększenie inwestycji krótkoterminowych o 748.264,61 zł.,
- kapitał (fundusz) własny w roku badanym wzrósł o 5.743.345,00 zł. i stanowi 57,8% udziału w pasywach ogółem (wzrost o 3,9 % do roku 2012),
- przychody netto ze sprzedaży w roku badanym wzrosły, aż o 20.729.560,31 zł. w stosunku do roku poprzedniego. W tym samym okresie wzrosły koszty działalności operacyjnej o 18.705.105,17., co spowodowało, że zysk ze sprzedaży zwiększył się o 2.024.455,14 zł., a zysk z działalności operacyjnej o 1.756.908,19 zł.,
- pozostałe przychody operacyjne w roku badanym zmniejszyły się o 60.330,22 zł.,

- pozostałe koszty operacyjne w roku badanym wzrosły o 207.216,73 zł.,
- przychody finansowe w roku badanym zwiększyły się, aż o 2.602,213,18 zł.,
- w tym samym okresie zwiększyły się koszty finansowe o kwotę 1.436.241,77 zł.,
- w wyniku powyższych zmian w Rachunku Zysku i Strat, zysk brutto w roku badanym zwiększył się w stosunku do poprzedniego roku o kwotę 2.922.879,60 zł., a zysk netto o 2.093.268,60 zł.
Zysk netto w strukturze kapitału (funduszu) własnego wynosi 11,7% i wzrósł o 3,2% w stosunku do roku poprzedniego.

Powyższa analiza wskaźników ekonomiczno-finansowych wykazuje, że Spółka jest nadal rentowna, a stosowane zasady rozliczeń przychodów i kosztów oraz wyceny składników majątkowych są zgodne z obowiązującymi przepisami oraz jasno odzwierciedlają charakter i zakres działalności jednostki.

Szczegółowa analiza wybranych wskaźników zyskowności, bieżącej płynności finansowej, stabilizacji finansowej oraz rynku kapitałowego pozwala stwierdzić, co następuje:

1. Wskaźnik złotej reguły bilansowania w roku badanym osiągnął poziom 69%, co oznacza, że reguła nie została zachowana, gdyż kapitały stałe nie pokryły majątku trwałego Spółki. W pięciu latach poprzedzających rok badany, reguła ta też nie była zachowana. Jednak na podkreślenie zasługuje fakt, że dynamika wzrostu tego wskaźnika w 2013r. w stosunku do 2012 roku: wyniosła 116,95%.
2. W Spółce utrzymują się pozytywne tendencje zyskowności o czym świadczą następujące wskaźniki:

	2013 r.	2012 r.	2011 r.
- zyskowność sprzedaży brutto	16,35	22,79	30,47
- zyskowność sprzedaży netto	14,23	18,20	25,41
- zyskowność majątku	6,81	4,58	6,51
- zyskowność kapitałów własnych	11,77	8,50	14,00

3. W badanym okresie 2013r. poprawiła się rotacja zapasów o 4 dni do roku ubiegłego, co świadczy o zmniejszeniu zamrożenia środków pieniężnych w zapasach, przy wykonaniu wielkości sprzedaży w 192,24% do roku ubiegłego.
4. Odnotować należy pogorszenie się cyklu inkasa należności o 37 dni w stosunku do roku ubiegłego (25 dni-2012; 62 dni-2013 r).

5. Na przestrzeni ostatnich trzech lat postępuje stabilizacja finansowa Spółki, za wyjątkiem spadku trwałości struktury finansowania w 2013 roku, co ilustrują między innymi następujące wskaźniki:

	2013 r.	2012 r.	2011 r.
- ogólny poziom zadłużenia	0,17	0,16	0,21
- pokrycie majątku trwałego kapitałami stałymi	0,69	0,59	0,54
- trwałość struktury finansowania	0,58	0,85	0,79

6. Wartość rynkowa Spółki za okres badany nie może być adekwatnie oceniona, ponieważ wskaźniki rynku kapitałowego (z akcji) dotyczą tylko jednego okresu.

Na podstawie analizy w/w wskaźników ekonomiczno-finansowych za 2013 rok, stwierdzić można, że Spółka w kolejnym roku osiągnęła dobre wyniki z działalności.

W ocenie Rady Nadzorczej zdecydowanie zmniejszyło się zagrożenie utraty płynności finansowej przez Spółkę.

Istnieją jednak nadal powody, które mogą zdecydowanie wpłynąć na zachwianie płynności finansowej Spółki tj.:

1. Niekorzystny wynik postępowania sądowego przed Sądem Okręgowym w Katowicach (Sygn. akt IC 497/05 z powództwa „Centrum Administracji” Sp. z o.o. o zwrot poniesionych nakładów na nieruchomości zabudowanej obiektem Centrum Administracji – KW Nr 27249 oraz odsetek liczonych wg Powoda od dnia wezwania do zapłaty. Rozstrzygnięcie sporu o nakłady w I-szej instancji nastąpiło 26 stycznia 2010 roku. W dniu 24 lutego 2010 roku Spółka wniosła apelację od Wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach Wydział I Cywilny Sygn. akt IC 497/05/7 z dnia 26 stycznia 2010 roku. Rozstrzygnięcie apelacji nastąpiło w dniu 16 września 2010 roku wyrokiem Sygn. akt I A Ca 273/10. Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny uchylił wyrok pierwszej instancji przekazując sprawę do ponownego rozpatrzenia. Obecnie sprawa jest ponownie rozpatrywana przez Sąd Okręgowy w Katowicach jako Sąd I instancji Sygn. akt 746/10. Utworzona rezerwa na zobowiązanie z tytułu odsetek wynosi 21.432.500,00 zł i wykazana jest w pasywach bilansu poz. B.I.3.
2. Ciążący na Spółce nadal obowiązek spłaty (w ramach poręczenia rzeczowego w trybie art. 518 kc) kredytu zaciągniętego na budowę Centrum Administracji na rzecz Banku Zachodniego WBK S.A. we

Wrocławiu. Powyższe zobowiązanie Spółka reguluje z zysku netto, którego wielkość jest niewystarczająca na pełne pokrycie przedmiotowego zobowiązania. Wielkość tego zobowiązania wynosi jeszcze 3.196.557,62 zł i ujęta jest w pasywach bilansu za 2013 rok poz. B.III.2.i. /jako inne zobowiązania krótkoterminowe/.

Konkludując-Rada Nadzorcza podjęła Uchwałę pozytywnie opiniującą sprawozdanie finansowe Spółki i rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu przyjęcie tego sprawozdania.

Rada Nadzorcza pozytywnie ustosunkowuje się do wykonywania obowiązków przez Prezesa Zarządu-Tomasza Sołtysika za okres od 01.01.2013 do 31.12.2013 r., rekomendując powyższe stosowaną Uchwałą do Walnego Zgromadzenia.

Rada Nadzorcza akceptuje proponowany przez Zarząd Spółki projekt podziału zysku netto w wysokości 5.773.451,00 zł i poprzez swoją Uchwałę rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu przyjęcie propozycji dotyczących podziału zysku netto z przeznaczeniem go na:

- podwyższenie kapitału zapasowego w wysokości 5.743.451,00 zł.,
- na zasilenie Funduszu Świadczeń Socjalnych w wysokości 30.000,00 zł.

Dąbrowa Górnicza 26.03.2014 rok

Rada Nadzorcza

Przewodniczący – Marek Piotrowski

Z-ca Przewodniczącego – Ryszard Wandasiewicz

Sekretarz– Stanisław Gałka

Członek– Piotr Cebula

.....
.....
.....
.....

SPRAWOZDANIE

Rady Nadzorczej Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM.PL S.A. w Dąbrowie Górniczej z badania wprowadzenia do sprawozdania finansowego, bilansu, rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w kapitale własnym, informacji dodatkowej, sprawozdania Zarządu z działalności Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM.PL S.A. i wniosku Zarządu dotyczącego podziału zysku za okres działalności Spółki od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r.

Prawidłowość i rzetelność sprawozdania finansowego badała Biegła Rewident – Danuta Zdrojewska nr ewidencyjny 4601 reprezentująca Zespół Biegłych Rewidentów „STORNO” Sp. z o.o. w Katowicach.

Umowa o badanie sprawozdania finansowego nr PK/16/2014 z dnia 04.09.2014r. zawarta została zgodnie z podjętą Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 17/2014/IK z dnia 24.07.2014r.

Rada Nadzorcza zajmowała się oceną przedłożonego przez Zarząd sprawozdania finansowego na swym posiedzeniu w dniu 11.03.2015 roku.

Sprawozdanie finansowe składa się z:

1. Wprowadzenia do sprawozdania finansowego.
2. Bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2014 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 80.904.551,21 zł.
3. Rachunku zysku i strat za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014 roku wykazującego zysk netto w wysokości 5.443.278,49 zł.
4. Rachunku przepływów pieniężnych w okresie obrotowym od 01.01.2014 do 31.12.2014 roku wykazującego zwiększenie stanu środków pieniężnych o kwotę 3.240.175,79 zł.
5. Zestawienia zmian w kapitale własnym w okresie obrotowym od 01.01.2014 do 31.12.2014 roku wykazującego zwiększenie kapitału własnego o kwotę 4.903.278,49 zł.
6. Informacji dodatkowej i objaśnień.
7. Sprawozdania z działalności Spółki.

Przedłożone przez Zarząd sprawozdanie finansowe Rada Nadzorcza uznaje za bardzo rzetelne i wiarygodne, sporządzone zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 330 z późniejszymi zmianami), Kodeksu spółek handlowych i Umowy Spółki.

Zarząd Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM.PL S.A. w dniu 26.02.2015 roku złożył oświadczenie o kompletności, rzetelności i prawidłowości sprawozdania finansowego przedstawionego do badania, ujawnienie w dodatkowych informacjach i objaśnieniach wszelkich zobowiązań warunkowych istniejących na dzień 31 grudnia 2014r. oraz niezaistnieniu do dnia złożenia oświadczenia zdarzeń wpływających w sposób istotny na wielkość danych wykazanych w sprawozdaniu finansowym za badany rok obrotowy.

Rada Nadzorcza podziela opinię Biegłej Rewident, że księgi rachunkowe Spółki są prowadzone w sposób prawidłowy, przejrzysty i kompletny.

Zysk netto za rok obrotowy 2013 w kwocie 5.773.451,00 zł zgodnie z podjętą Uchwałą Nr 11/2014 z dnia 05.05.2014 roku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia został przeznaczony na:

- kapitał zapasowy	5.243.451,00 zł,
- zasilenie ZFŚS	30.000,00 zł.
- wypłatę dywidendy	500.000,00 zł.

Bilans zamknięcia wykazany na 31.12.2013 r. został poprawnie wprowadzony do ksiąg rachunkowych jako bilans otwarcia roku obrotowego 2014.

Sprawozdanie finansowe za 2013 r. zostało złożone w Sądzie Rejonowym Katowice-Wschód w dniu 09.05.2014r. - Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego oraz zostało złożone w Urzędzie Skarbowym w Dąbrowie Górniczej.

Przeprowadzona analiza pozycji bilansu i rachunku zysków i strat roku badanego (obrotowego) i roku poprzedzającego rok badany, wykazała co następuje:

- suma bilansowa w roku badanym w stosunku do roku poprzedniego zmalała o 4,62%, co w liczbach bezwzględnych wynosi 3.913.429,78 zł.,
- udział aktywów trwałych w aktywach bilansu roku badanego zmniejszył się w stosunku do poprzedniego roku obrotowego o 717.595,75 zł.,
- w roku badanym nastąpił także spadek aktywów obrotowych o 3.195.834,03 zł., w tym zmniejszenie zapasów aż o 1.609.540,92 zł., zdecydowany spadek należności krótkoterminowych aż o 5.034.532,02 zł., oraz znaczne zwiększenie inwestycji krótkoterminowych o 3.765.175,78 zł.,
- kapitał (fundusz) własny w roku badanym wzrósł o 4.903.278,49 zł. i stanowi 66,7% udziału w pasywach ogółem (wzrost o 8,9 % do roku 2013),
- przychody netto ze sprzedaży w roku badanym wzrosły o 5.867.734,32 zł. w stosunku do roku poprzedniego. W tym samym okresie wzrosły koszty działalności operacyjnej o 6.402.270,77, co spowodowało, że zysk ze sprzedaży zmniejszył się o 534.536,45 zł., a zysk z działalności operacyjnej wzrósł o 570.181,36 zł.,

- pozostałe przychody operacyjne w roku badanym zwiększyły się o 536.070,07 zł.,
- pozostałe koszty operacyjne w roku badanym zmalały o 568.647,74 zł.,
- przychody finansowe w roku badanym zmniejszyły się, aż o 2.726.364,41 zł.,
- w tym samym okresie zmniejszyły się też koszty finansowe o kwotę 1.364.143,54 zł.,
- w wyniku powyższych zmian w Rachunku Zysku i Strat, zysk brutto w roku badanym zmniejszył się w stosunku do poprzedniego roku o kwotę 792.039,51 zł., a zysk netto o 340.172,51 zł.
Zysk netto w strukturze kapitału (funduszu) własnego wynosi 10,07% i zmalał o 1,63% w stosunku do roku poprzedniego.

Powyższa analiza wskaźników ekonomiczno-finansowych wykazuje, że Spółka jest nadal rentowna, a stosowane zasady rozliczeń przychodów i kosztów oraz wyceny składników majątkowych są zgodne z obowiązującymi przepisami oraz jasno odzwierciedlają charakter i zakres działalności jednostki.

Szczegółowa analiza wybranych wskaźników zyskowności, bieżącej płynności finansowej, stabilizacji finansowej oraz rynku kapitałowego pozwala stwierdzić, co następuje:

1. Wskaźnik złotej reguły bilansowania w roku badanym osiągnął poziom 77%, co oznacza, że reguła nie została zachowana, gdyż kapitały stałe nie pokryły do końca majątku trwałego Spółki. W pięciu latach poprzedzających rok badany, reguła ta też nie była zachowana. Jednak na podkreślenie zasługuje fakt, że dynamika wzrostu tego wskaźnika w 2014r. w stosunku do 2013 roku: wyniosła 111,59%.
2. W Spółce utrzymują się pozytywne tendencje zyskowności o czym świadczą następujące wskaźniki:

	2014 r.	2013 r.	2012 r.
- zyskowność sprzedaży brutto	12,25	16,35	22,79
- zyskowność sprzedaży netto	10,91	14,23	18,20
- zyskowność majątku	6,72	6,81	4,58
- zyskowność kapitałów własnych	10,07	11,77	8,50

3. W badanym okresie 2014r. poprawiła się rotacja zapasów o 18 dni do roku ubiegłego, co świadczy o zmniejszeniu zamrożenia środków pieniężnych w zapasach, przy wykonaniu wielkości sprzedaży w 113,93% do roku ubiegłego.

4. Odnotować należy zdecydowaną poprawę cyklu inkasa należności, aż o 48 dni w stosunku do roku ubiegłego (62 dni-2013; 14 dni-2014 r).
5. Na przestrzeni ostatnich trzech lat postępuje stabilizacja finansowa Spółki, co ilustrują między innymi następujące wskaźniki:

	2014 r.	2013 r.	2012 r.
- ogólny poziom zadłużenia	0,06	0,17	0,16
- pokrycie majątku trwałego kapitałami stałymi	0,77	0,69	0,59
- trwałość struktury finansowania	0,94	0,58	0,85

6. Wskaźnik rynku kapitałowego (z akcji) osiągnięty w okresie porównawczym, tj. 2013 - 0,38, 2014 - 0,42 wykazuje tendencję wzrostową o 110, 53%, co świadczy o wzroście wartości rynkowej Spółki jak również wzroście księgowej Spółki na 1 akcję.

Na podstawie analizy w/w wskaźników ekonomiczno-finansowych za 2014 rok, stwierdzić można, że Spółka w kolejnym roku osiągnęła bardzo dobre wyniki z działalności.

W ocenie Rady Nadzorczej zdecydowanie zmniejszyło się zagrożenie utraty płynności finansowej przez Spółkę.

Istnieją jednak nadal powody, które mogą zdecydowanie wpłynąć na zachwianie dobrej płynności finansowej Spółki tj.:

1. Jednym z zagrożeń jest konieczność spłaty należności dochodzonych od Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM.PL S.A. na rzecz Centrum Administracji Sp. z o.o. z tytułu nakładów poniesionych przez w/w spółkę, tj. Centrum Administracji Sp. z o.o. w postaci wybudowania Centrum Administracji. W dniu 26.05.2014r. zapadł wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach – Wydział I Cywilny Sygn. akt. IC 746/10 w sprawie z powództwa Centrum Administracji Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej o zwrot nakładów poniesionych przez w/w Spółkę na nieruchomości Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM PL S.A. przy ul. Granicznej 21-23. Sąd zasądził od naszej Spółki na rzecz Powódki kwotę 8.232.313,71 zł. – jako wartości skapitalizowanych odsetek od roszczenia głównego nie zapłaconych do chwili wydania wyroku. Na ten cel Spółka nasza planuje zaciągnięcie kredytu, co niewątpliwie spowoduje pogorszenie płynności finansowej.
2. Kolejne zagrożenie stanowi oczekiwanie na wyrok Sądu II instancji, tj. Sądu Apelacyjnego w Katowicach w sprawie sygn. Akt. IC 746/10 z uwagi na to, że Powód domaga się w pozwie również odsetek liczonych od dnia wezwania do zapłaty, tj. od dnia 19 kwietnia 2005 roku. Spółka na tę okoliczność (zobowiązanie z tytułu spłaty odsetek)

zawiązała rezerwę w wysokości 21.432.500,00 zł. i wykazała to w Pasywach Bilansu za 2014r. – poz. B.I.3.

3. Konkludując-Rada Nadzorcza podjęła Uchwałę pozytywnie opiniując sprawozdanie finansowe Spółki i rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu przyjęcie tego sprawozdania.

Rada Nadzorcza pozytywnie ustosunkowuje się do wykonywania obowiązków przez Prezesa Zarządu-Tomasza Sołtysika za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014 r., rekomendując powyższe stosowaną Uchwałą do Walnego Zgromadzenia.

Rada Nadzorcza akceptuje proponowany przez Zarząd Spółki projekt podziału zysku netto w wysokości 5.443.278,49 zł i poprzez swoją Uchwałę rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu przyjęcie propozycji dotyczących podziału zysku netto z przeznaczeniem go na:

- podwyższenie kapitału zapasowego w wysokości - 3.403.278,49 zł.
- na zasilenie Funduszu Świadczeń Socjalnych w wysokości - 30.000,00 zł.
- wypłatę dywidendy - 2.000.000,00 zł.

Dąbrowa Górnicza 11.03.2015 rok

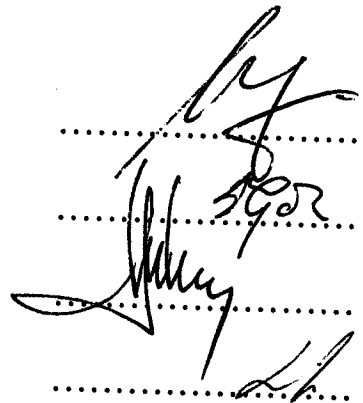
Rada Nadzorcza

Przewodniczący – Marek Piotrowski

Sekretarz– Stanisław Gałka

Członek– Piotr Cebula

Członek– Marcin Szulik

SPRAWOZDANIE

Rady Nadzorczej Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM.PL S.A. w Dąbrowie Górniczej z badania wprowadzenia do sprawozdania finansowego, bilansu, rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w kapitale własnym, informacji dodatkowej, sprawozdania Zarządu z działalności Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM.PL S.A. i wniosku Zarządu dotyczącego podziału zysku za okres działalności Spółki od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r.

Prawidłowość i rzetelność sprawozdania finansowego badała Biegła Rewident – Janina Kocjan nr ewidencyjny 6072 reprezentująca firmę MW RAFIN Sp. z o.o., Spółka komandytowa z Sosnowca.

Umowa o badanie sprawozdania finansowego nr 70/15/16 z dnia 08.09.2015r. zawarta została zgodnie z podjętą Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 26/2015/IK z dnia 27.08.2015r., na podstawie § 19 ust. 2 pkt 3, oraz § 20 ust. 1 Statutu Spółki.

Rada Nadzorcza zajmowała się oceną przedłożonego przez Zarząd sprawozdania finansowego na swym posiedzeniu w dniu 12.04.2016 roku.

Sprawozdanie finansowe składa się z:

1. Wprowadzenia do sprawozdania finansowego.
2. Bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2015 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 97.555.480,55 zł.
3. Rachunku zysku i strat za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 roku wykazującego zysk netto w wysokości 4.213.694,02 zł.
4. Rachunku przepływów pieniężnych w okresie obrotowym od 01.01.2015 do 31.12.2015 roku wykazującego zwiększenie stanu środków pieniężnych o kwotę 17.711.674,47 zł.
5. Zestawienia zmian w kapitale własnym w okresie obrotowym od 01.01.2015 do 31.12.2015 roku wykazującego zwiększenie kapitału własnego o kwotę 2.183.693,99 zł.
6. Informacji dodatkowej i objaśnień.
7. Sprawozdania z działalności Spółki.

Przedłożone przez Zarząd sprawozdanie finansowe Rada Nadzorcza uznaje za bardzo rzetelne i wiarygodne, sporządzone zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013r.

poz. 330 z późniejszymi zmianami), Kodeksu spółek handlowych i Umowy Spółki.

Natomiast Sprawozdanie Zarządu z działalności PM MZUM.PL S.A. w Dąbrowie Górniczej za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015r. jest kompletne i ujmuje:

- czynniki ryzyka i opis zagrożeń, na które narażona jest Spółka,
- ważniejsze zdarzenia, w tym również inwestycje mające istotny wpływ na działalność Spółki, które wystąpiły w okresie badanym,
- aktualną sytuację finansową i ekonomiczną Spółki.

Zarząd Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM.PL S.A. w dniu 21.03.2016 roku złożył Oświadczenie o kompletności, rzetelności i prawidłowości sprawozdania finansowego przedstawionego do badania, ujawnienie w dodatkowych informacjach i objaśnieniach wszelkich zobowiązań warunkowych istniejących na dzień 31 grudnia 2015r. oraz niezastąpieniu do dnia złożenia oświadczenia zdarzeń wpływających w sposób istotny na wielkość danych wykazanych w sprawozdaniu finansowym za badany rok obrotowy.

Rada Nadzorcza podziela opinię Biegłej Rewident, że księgi rachunkowe Spółki są prowadzone w sposób prawidłowy, przejrzysty i kompletny.

Zysk netto za rok obrotowy 2014 w kwocie 5.433.278,49zł zgodnie z podjętą Uchwałą Nr 12/2015 z dnia 13.04.2015 roku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy PM MZUM.PL S.A. w Dąbrowie Górniczej został przeznaczony na:

- podwyższenie kapitału zapasowego	3.403.278,49 zł,
- na zasilenie ZFŚS	30.000,00 zł,
- wypłatę dywidendy	2.000.000,00 zł.

Bilans zamknięcia wykazany na 31.12.2014 r. został poprawnie wprowadzony do ksiąg rachunkowych jako bilans otwarcia roku obrotowego 2015.

Sprawozdanie finansowe za 2014 r. zostało złożone w Sądzie Rejonowym Katowice-Wschód w dniu 28.04.2015r. - Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego ul. Lompy 14 oraz zostało złożone w Pierwszym Śląskim Urzędzie Skarbowym w Sosnowcu ul. Braci Mieroszewskich 97 w dniu 20.04.2015r.

Przeprowadzona analiza pozycji bilansu i rachunku zysków i strat roku badanego (obrotowego) i roku poprzedzającego rok badany, wykazała co następuje:

- suma bilansowa w roku badanym w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o 20,58%, co w liczbach bezwzględnych wynosi 16.650.929,34 zł.,
- udział aktywów trwałych w aktywach bilansu roku badanego zmniejszył się w stosunku do poprzedniego roku obrotowego o 1.783.175,56 zł.,

- w roku badanym nastąpił natomiast wzrost aktywów obrotowych o 18.434.104,90 zł., w tym zmniejszenie zapasów aż o 1.639.685,68 zł., wzrost należności krótkoterminowych o 1.834.262,09 zł., oraz duże zwiększenie inwestycji krótkoterminowych o 18.011.674,43 zł.,
- kapitał (fundusz) własny w roku badanym wzrósł o 2.183.693,99 zł. i stanowi 57,5% udziału w pasywach ogółem (spadek o 9,2 % do roku 2014),
- przychody netto ze sprzedaży w roku badanym zdecydowanie zwały o 21.927.584,59 zł. w stosunku do roku poprzedniego. W tym samym okresie zwały także koszty działalności operacyjnej o 21.162.313,81 zł. Zysk ze sprzedaży zmniejszył się o 765.270,78 zł., a zysk z działalności operacyjnej zmał o 1.545.993,93 zł.,
- pozostałe przychody operacyjne w roku badanym zmniejszyły się o 637.872,86 zł.,
- pozostałe koszty operacyjne w roku badanym wzrosły o 142.850,29 zł.,
- przychody finansowe w roku badanym zwiększyły się o 29.837,26 zł.,
- w tym samym okresie zmniejszyły się też koszty finansowe o kwotę 31.430,20 zł.,
- w wyniku powyższych zmian w Rachunku Zysku i Strat, zysk brutto w roku badanym zmniejszył się w stosunku do poprzedniego roku o kwotę 1.484.726,47 zł., a zysk netto o 1.219.584,47 zł.
Zysk netto w strukturze kapitału (funduszu) własnego wynosi 7,5% i zmał o 3,2% w stosunku do roku poprzedniego.

Powyższa analiza ekonomiczno-finansowa wykazuje, że Spółka jest nadal rentowna, a stosowane zasady rozliczeń przychodów i kosztów oraz wyceny składników majątkowych są zgodne z obowiązującymi przepisami oraz jasno odzwierciedlają charakter i zakres działalności jednostki. Szczegółowa analiza wybranych wskaźników zyskowności, bieżącej płynności finansowej, stabilizacji finansowej oraz rynku kapitałowego pozwala stwierdzić, co następuje:

1. Wskaźnik „złotej reguły bilansowania” w roku badanym osiągnął poziom 82%, co oznacza, że reguła nie została zachowana, gdyż kapitały stałe nie pokryły jeszcze do końca majątku trwałego Spółki. W pięciu latach poprzedzających rok badany, reguła ta też nie była zachowana. Jednak na podkreślenie zasługuje fakt, że dynamika wzrostu tego wskaźnika w 2015r. w stosunku do 2014 roku: wyniosła 106,49%.
2. W okresie badanym nastąpiło częściowe polepszenie jak również częściowe pogorszenie poniższych wskaźników:

	2015 r.	2014 r.	2013 r.
- rentowność sprzedaży brutto	19,06	13,50	16,35
- zyskowność sprzedaży netto	15,34	10,91	14,23
- zyskowność majątku	4,78	6,64	6,81
- zyskowność kapitałów własnych	7,65	10,55	11,77

3. Nadwyżka należności nad zobowiązaniami wynosi 7.952.000,00 zł, co oznacza, że płynność finansowa w okresie badanym była zachowana. Spółka jest w stanie zapłacić wszystkie zobowiązania krótkoterminowe w określonych terminach.
4. Nadwyżka aktywów obrotowych wynosi 9.401.000,00 zł, co oznacza, że sytuacja w Spółce za okres badany była dobra.
5. Na przestrzeni ostatnich trzech lat postępuje stabilizacja finansowa Spółki, co ilustrują między innymi następujące wskaźniki:

	2015 r.	2014 r.	2013 r.
- zadłużenie ogółem	0,42	0,33	0,17
- pokrycie majątku trwałego kapitałami stałymi	0,82	0,77	0,69
- trwałość struktury finansowania	0,80	0,94	0,58

6. Wskaźnik rynku kapitałowego (z akcji) osiągnięty w okresie porównawczym, tj. 2013 - 0,38, 2014 - 0,42, 2015 - 0,25 wykazuje tendencję spadkową za ostatni rok o 59,5%, co świadczy o zmniejszeniu wartości księgowej Spółki na 1 akcję, ale nie wartości rynkowej.

Na podstawie analizy w/w wskaźników ekonomiczno-finansowych za 2015 rok, stwierdzić można, że Spółka w kolejnym roku osiągnęła bardzo dobre wyniki z działalności.

W ocenie Rady Nadzorczej zdecydowanie zmniejszyły się przesłanki dotyczące zagrożenia utraty płynności finansowej przez Spółkę.

Istnieje jednak nadal powód, który może zdecydowanie wpłynąć na zachwianie płynności finansowej Spółki tj.:

1. Oczekiwany wynik wyroku Sądu II instancji, tj. Sądu Apelacyjnego w Katowicach w sprawie sygn. akt IACa 743/14 z uwagi na to, że Powód tj. Centrum Administracji Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej domaga się w pozwie oprócz zwrotu poniesionych nakładów również odsetek liczonych od dnia wezwania do zapłaty, tj. od dnia 19 kwietnia 2005 roku. Spółka na tę okoliczność (zobowiązanie z tytułu

splaty odsetek) zawiązała rezerwę w wysokości 21.432.500,00 zł. i wykazała to w Pasywach Bilansu za 2015r. – poz. B.I.3.

2. Konkludując-Rada Nadzorcza podjęła Uchwałę pozytywnie opiniującą sprawozdanie finansowe Spółki i rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu przyjęcie tego sprawozdania.

Rada Nadzorcza pozytywnie ustosunkowuje się do wykonywania obowiązków przez Prezesa Zarządu-Tomasza Sołtysika za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 r., rekomendując powyższe stosowaną Uchwałą do Walnego Zgromadzenia.

Rada Nadzorcza akceptuje proponowany przez Zarząd Spółki projekt podziału zysku netto w wysokości 4.213.694,02 zł i poprzez swoją Uchwałę rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu przyjęcie propozycji dotyczących podziału zysku netto z przeznaczeniem go na:

- podwyższenie kapitału zapasowego w wysokości - 4.183.694,02 zł.
- na zasilenie Funduszu Świadczeń Socjalnych w wysokości - 30.000,00 zł.

Dąbrowa Górnicza 12.04.2016 rok

Rada Nadzorcza

Przewodniczący – Marek Piotrowski

Z-ca Przewodniczącego Ryszard Wandasiewicz

Sekretarz– Stanisław Gałka

Członek– Piotr Cebula

Członek– Marcin Szulik

